

Sudrabs – cēls, pārbaudīts un rūdīts dārgmetāls

● Riebiņu novada sudraba kāzu jubilāri: Ivanovu, Cakulu, Ertu, Slūku, Bojāru, Gorožnieku, Žurovu ģimenes ar goda vedējiem Annu un Jāni Kupri (otrais pāris pirmajā rindā no kreisās). Foto: P.Pastars

Sākusies kāzu sezona, — tā var secināt, ik nedēļas nogalē vērojot kāzu brauciena kortežas, kas traucas pa rajona centra ielām, pa lauku ceļiem. Skaistas ligavas, braši ligavaiņi, patikamu rūpju pārņemti vedēji, ziedu klēpji. Šiem jaunajiem ļaudīm vēl viss priekšā — ne tikai mīlestības un tuvības saldme, bet arī ikdienas sadzīves pienākumu apgūšana, bērniņu laišana pasaulē, to audzināšana. Bet aizvadītajā sestdienā svētkus mīlestībai svinēja arī citi kāzinieki — Riebiņu novada sudraba pāri, kas laulībā pavadījuši jau 25 gadus.

Sudrabs ir cēls, pārbaudīts un rūdīts metāls, un šo īpašību dēļ to izvēlas rotaslietām. Arī 25 gadi ir laiks, kurā dzīvesbiedri pārbaudījuši un pierādījuši uzticību viens otram, iemācījušies piedot un saprast savu otro pusīti, dalīt zaudējumu sāpes un kopīgi priecāties par to, ko dāvinājusi dzīve. Dzimuši, auguši, skolā laisti bērni, daudz strādāts, lai

ģimenei nodrošinātu materiālos pamatus, lai iekārtotu māju, kāpts pa karjeras kāpnēm, dzīvots un... joprojām — milēts. Jo kā citādi būtu nokrokā nostāigāts līdz sudraba kāzām?

Riebiņu kultūras namā sapulcējušies sudrabskāznieku pieaugušie bērni, vecāki, tuvi radi un draugi. Mūzikai skanot, zālē godavedēju Annas un Jāņa Kupru pavadībā ienāk svētku drēbēs tērpušies sudraba pāri. Novada dzimtsarakstu nodaļas vadītāja Monika Litavniece, pēc kuras iniciatīvas arī tapa šie stipro ģimeņu godināšanas svētki, zāles priekšā aicina vienu pāri pēc otra, isi pastāsta par viņiem, sveic, pasniedz sudraba kāzu apliecības un aicina parakstīties Goda grāmatā.

Kā 1982. gadā aizsākās dzīvesbiedru kopējais gājums, ko viņi 25 gadus pabeikuši?

ANDRIS un Silvija IVANOVI savu kāzu dienu svinēja 20. februārī. Tā bija sniegiem bagāta, balta ziema. Ģimenē izaudzinātas divas meitas. Dzīvē prieku sagādājuši tik daudzi brīži, ka izcelt kādu vienu nemaz nevarot. Abiem dažādi

vaļasprieki, sievai — puķu audzēšana, floristika, vīram — medības un makšķerēšana.

Biruta un Anatolijs CAKULI kuplā viesu pulkā laulību reģistrēja 4. jūnijā. Toreiz abi dejoja vienā pāri deju kolektīvā, un pavisam nemanot atnāca tīra un romantiska mīlestība, kādu piedzīvot vecāki vēl arī savam dēlam un meitai.

Anita un Roberts ERTI laulību noslēdza 18. jūnijā. Skaistas un lielas bijušas kāzas, skaisti un daudzi goda vārti. Pa šo laiku abi par vedējiem aicināti arī uz citām kāzām. Izaudzināti divi dēli, kuru piedzimšanu abi dzīvesbiedri uzskata par sava mūža priecīgāko notikumu un lielāko veikumu.

Silvija un Kārlis SLŪKAS iepazīnās ballē kultūras namā. Kāzas nosvinētas 24. jūlijā. Ģimene izaudzinājusi divus dēlus un meitu. Spēja saprasties un mīlestība palīdzējusi nodzīvot šos skaistos gadus. Bērnu piedzimšana, viņu skolas izlaidumi, rožu un dzintara kāzu svinēšana ir tikai stiprinājusi laulības saites.

Turpinājums 7. lappusē.

NENOKAVĒJIET!

Laikrakstu
«Novadnieks»
augustam un
turpmākajiem
mēnešiem
Latvijas Pasta
nodaļās vēl
var abonēt
šodien un
rīt (t. i. līdz
25. jūlijam).

Jēkaba diena — Saimnieku svētki, Annas diena — Saimnieču svētki

*Sveicam Annas un
Jēkabus, saimnieces un
saimniekus!*

25. jūlijs — Jēkaba diena, izsenis svinēta par Saimnieku dienu. Jēkaupi saistās ar labības plaujas sākumu. Jēkabs ir labības un ražas patrons, tāpēc latviešu tautas ticējumi saistās ar Jēkabdienu kā Saimnieka dienu — ar ražu un laika vērošanu. Ja Jēkabs iekrīt jaunā mēnesī, tad rudzi jāsej ar jauno sēklu, ja vecā mēnesī, tad ar veco sēklu. Ja Jēkabdienā ap Sauli daudz mazu mākonīšu, ziema būs bagāta ar sniegu. Ar Jēkaba dienu esot jāmet miers pel-dēšanai, jo Jēkabs «met pirmo aukstuma akmeni ūdenī».

26. jūlijs — Annas diena, arī Saimnieču diena. Annas dienā sāk vārit jaunus kartupeļus. Ja līdz Annas dienai kāposti nav sākuši riezēt galviņas, tad uz to ražu nav ko cerēt.

Dubultpilsonība varētu tikt ieviesta jau šogad

Bērnu un ģimenes lietu ministrs Ainārs Baštiks vakar LNT rīta ziņu raidījumā «900 sekundes» izteica prognozi, ka dubultpilsonība ārvalstīs dzimušajiem bērniem varētu tikt ieviesta jau šogad. Saskaņā ar Baštika teikto vajadzība pēc dubultpilsonības palielinājusies pēdējo gadu laikā, pieaugot precību skaitam ar ārvalstniekiem. Nesošās dubultpilsonības dēļ šķiroties vecāku konfliktus par bērnu likteni patlaban esot grūti risināt. Ja koalīcija būs vienprātīga, nebūs problēmu grozīt Pilsonības likumu, uzskata ministrs. Likuma grozīšana gan var ievēlēt, ja likumā gribēs mainīt arī citas lietas, atzina Baštiks. Tomēr viņš domā, ka nevajadzētu rasties būtiskiem šķēršļiem, šajā aspektā vienprātīgi esot arī apvienība «Tēvzemei un Brīvībai»/LNNK. «Pilsonības likums ir tāda kā svētā govs, kam nedrīkst pieskarties, taču runa ir par desmitiem tūkstošu bērnu, kam vecāki devušies prom,» uzsvēra ministrs. Pēc viņa teiktā: ja domājam par valsts nākotni, katrs bērns ir svarīgs. Tāpat ministrs norādīja, ka dubultpilsonības piešķiršana daļēji varētu veicināt ārvalstīs dzimušo bērnu atgriešanos Latvijā. Lai gan atgriezties, iespējams, gribētu tikai maza daļa, patlaban, kad dubultpilsonība vēl nepastāv, šiem bērniem liegta iespēja atgriezties dzimtenē. Ja ārvalstīs dzīvojošu vecāku bērniem būtu dubultpilsonība, Latvijas atbildīgās institūcijas efektīvāk varētu aizstāvēt bērna intereses. Bērnu un ģimenes lietu ministrijā tiek reģistrēti apmēram divi gadījumi mēnesī, kad kāds no vecākiem lūdz palīdzēt risināt konfliktus, kur iesaistīti bērni. Baštiks pieļāva, ka arī pašlaik varētu būt situācija, kad bērnam ir Latvijas un vēl kādas valsts pilsonība, jo, reģistrējot bērnu, netiek prasīts, vai viņam nav citas valsts pilsonības.

VID izsniedzis 6000 izziņas kredītu ņemšanai bankās

Kopš 10. jūlija, kad spēkā stājās prasība kredītu ņemšanai bankās obligāti iesniegt nodokļu administrācijas izziņu par legālajiem ienākumiem, Valsts ieņēmumu dienests (VID) visā Latvijā izsniedzis 6004 šādu dokumentus. Kā informēja VID Komunikācijas nodaļā, tik daudz izziņu iesniegtas līdz 20. jūlija pēcpusdienai. Savukārt līdz 13. jūlijam VID bija izsniedzis 3075 izziņas, bet nedēļā no 16. līdz 20. jūlijam sagatavotas un izsniegtas 2929 izziņas. Visvairāk izziņu gan pagājušonedēļ, gan vēl nedēļu iepriekš sagatavojuši un izsnieguši VID Rīgas reģionālā iestāde — 3797 izziņas. Ziemeļreģionālā iestāde sagatavojuši 715, Kurzemes reģionālā iestāde sagatavojuši un izsnieguši 552 izziņas, Latgales reģionālā iestāde — 335 izziņas, bet Vidzemes reģionālā iestāde — 605 izziņas. Kā ziņots, lai kontrolētu kredīšanas pieaugumu, komercbankas un līzingu pakalpojumu sniedzēji turpmāk varēs iesniegt aizdevumus tikai pēc Klientu legālajiem ienākumiem. Izmaiņas Patērētāju tiesību aizsardzības likumā noteic, ka kredīta devējs izsniedz aizdevumu tikai tad, kad ir saņemta VID vai citas valsts nodokļu administrācijas izziņa par kredīta ņēmēja ienākumiem.

Latvijā jūnijā bijis otrs straujākais jaunu automašīnu reģistrācijas pieaugums Eiropā

Šā gada jūnijā jaunu automašīnu reģistrācija Latvijā palielinājusies par 38,7% un tas ir otrs straujākais pieaugums gan Eiropas Savienībā (ES), gan Eiropā kopumā, teikts Eiropas Automobiļu ražotāju asociācijas (EARA) jaunākajā ziņojumā. Visstraujāk jaunu automašīnu reģistrācija šā gada jūnijā pieauga Rumānijā — par 56,1%. Šā gada jūnijā Latvijā reģistrētas 3215 jaunas automašīnas, salīdzinot ar 2318 automašīnām pagājušā gada jūnijā. Lai gan pēc procentuālā pieauguma jūnijā Latvija ieņem otro vietu no visām ziņojumā iekļautajām valstīm, tomēr pēc reģistrēto automašīnu skaita Latvija ierindojusies vienā no pēdējām vietām un apsteigusi tikai Igauniju, Islandi un Lietuvu, kur šā gada jūnijā reģistrētas attiecīgi 3042, 2327 un 1814 jaunas automašīnas. Lietuvā un Igaunijā jaunu automašīnu skaits jūnijā, salīdzinot ar pagājušā gada jūnijā, palielinājās par attiecīgi 37,1% un 27%.

Ziņas sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.
Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.
Izdevējs — SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».
Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Priiļi, LV-5301.
Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv
Tālr. 53-07056, mob. tel. 29410288 (redaktorei),
53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),
53-07058, 53-07059 (žurnālistiem). Fakss 53-07057.
Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.
Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.
Pāpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.
Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.
Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(otrdien, piektdien).

«Bieži ir nepieciešams vairāk
drosmes, lai savus uzskatus
mainītu, nekā lai paliktu
tiem uzticēgs.»
Fridrihs Hebels

INFORMĀCIJA

1. augustā stājas spēkā būtiski grozījumi Privatizācijas pabeigšanas likumā

Šī gada 1. augustā stājas spēkā vairāki būtiski grozījumi Valsts un pašvaldību īpašuma privatizācijas un privatizācijas sertifikātu izmantošanas pabeigšanas likumā saistībā ar privatizācijas sertifikātu piešķiršanu un izmantošanu, «Novadnieku» informē Ekonomikas ministrijas sabiedrisko attiecību nodaļa.

Pirmkārt, veiktie grozījumi nosaka turpmākās darbības tām personām, kuras līdz šo grozījumu spēkā stāšanās datumam ir saņēmušas lēmumu par privatizācijas sertifikātu piešķiršanu, bet sev piešķirtos privatizācijas sertifikātus nav ieskaitījušas savā kredītiestādes kontā.

Ja persona nav informējusī pašvaldību par kredītiestādi, kurā ir atvērts vai tiks atvērts sertifikātu konts, tas viņai jāizdara līdz 2007. gada 1. oktobrim. Un pēc tam četru mēnešu laikā jāvēršas attiecīgā kredītiestādē, lai privatizācijas sertifikātus ieskaitītu kontā.

Ja persona ir informējusī pašvaldību par kredītiestādi, kurā ir atvērts vai tiks atvērts

sertifikātu konts, viņai līdz 2007. gada 1. decembrim ir jāvēršas attiecīgā kredītiestādē un jāieskaita privatizācijas sertifikātus kontā.

Otrkārt, grozījumi nosaka, ka tās personas, kuras politiski represētās personas statusu ieguvušas pēc 2006. gada 28. aprīļa, pieteikumus par privatizācijas sertifikātu piešķiršanu var iesniegt attiecīgās pašvaldības institūcijā līdz 2007. gada 28. decembrim.

Treškārt, līdz ar grozījumu veikšanu ir paplašināts to personu loks, kurām var zust tiesības dzēst privatizācijas sertifikātus, ņemot to vērību naudā. Šīs personas ir administratīvi nepamatoti izsūtītās personas, kurām piešķirti privatizācijas sertifikāti par konfiscēto īpašumu, un politiski represētās personas, kurām īpašuma kompensācijas sertifikāti piešķirti par atņemto zemi lauku apvidos. Šo personu tiesības dzēst privatizācijas sertifikātus, ņemot to vērību naudā, var zust, ja persona:

1) tiesības dzēst privatizācijas sertifikātus ieguvusi līdz 2007. gada 31. augustam, bet līdz 2008. gada 31.

augustam nav vērsusies kredītiestādē, kurā atvērts tās privatizācijas sertifikātu konts, un nav veikusi visas privatizācijas sertifikātu dzēšanai paredzētās darbības;

2) tiesības dzēst privatizācijas sertifikātus ieguvusi pēc 2007. gada 31. augusta, bet pēc tam 12 mēnešu laikā nav vērsusies kredītiestādē, kurā atvērts tās privatizācijas sertifikātu konts, un nav veikusi visas privatizācijas sertifikātu dzēšanai paredzētās darbības.

Ceturtkārt, likumā ir noteikti atsevišķi gadījumi, kad privatizācijas sertifikātu varēs izmantot kā maksāšanas līdzekli īpašuma kompensācijas sertifikātu vietā valsts vai pašvaldību īpašumu privatizācijā, atsavināšanā un zemes reformas īstenošanā, kā arī par zemi Rīgā un Jūrmalā, pie nosacījuma, ja Ministru kabinets ir noteicis proporciju, kādā īpašuma kompensācijas sertifikātu vietā par maksāšanas līdzekli var izmantot privatizācijas sertifikātus, un laika periodu, kurā maksājums var veikt saskaņā ar šo proporciju.

Atbilstoši Valsts un pašvaldību īpašuma privatizācijas

un privatizācijas sertifikātu izmantošanas pabeigšanas likumam, ja katra mēneša pirmajā datumā neizmantoto īpašuma kompensācijas sertifikātu skaits ilgāk nekā trīs mēnešus pēc kārtas ir mazāks par trim procentiem no kopējā piešķirto īpašuma kompensācijas sertifikātu skaita, Ministru kabinets mēneša laikā pieņem lēmumu, kurā nosaka, ka ar nākamā mēneša pirmo datumu īpašuma kompensācijas sertifikātu vietā par maksāšanas līdzekli var izmantot privatizācijas sertifikātus.

Ja iepriekš minētais neizmantoto īpašuma kompensācijas sertifikātu skaits netiek sasniegts līdz 2008. gada 1. jūnijam, Ministru kabinets pieņem lēmumu, kurā noteic, ka no 2008. gada 1. jūlija īpašuma kompensācijas sertifikātu vietā par maksāšanas līdzekli var izmantot privatizācijas sertifikātus.

Proporciju, kādā īpašuma kompensācijas sertifikātu vietā par maksāšanas līdzekli var izmantot privatizācijas sertifikātus, nosaka atbilstoši iepriekšējo 12 mēnešu īpašuma kompensācijas sertifikātu un privatizācijas sertifikātu vidējo cenu attiecībai.

PREIĻU NOVADA DOMĒ

20. jūlijā notika Preiļu novada domes kārtējā sēde.

Izmaiņas speciālajā budžetā

Domes sēdē tika izdarītas izmaiņas Preiļu novada domes saistošajos noteikumos nr. 2 «Par speciālo budžetu 2007. gadam». Saskaņā ar «Hansabankas» ziedojumiem par 1000 latiem palielināti speciālā budžeta ieņēmumi. Ziedojumi novirzīti pilsētas svētku rīkošanai.

Apstiprināti ziņojumi par cenu aptaujas rezultātiem

Deputāti ar balsojumu apstiprināja ziņojumus par cenu aptaujas rezultātiem Talsu ielas turpinājuma no Raiņa bulvāra līdz Liepu ielai rekonstrukcijai un seguma atjaunošanai laukumā preti novada domes ēkai. Par būvdarbu veikšanu šajos objektos tiks slēgti līgumi ar SIA «Latspas», ievērojot cenu aptaujas tehniskās specifikācijas prasības.

Piešķirti līdzekļi dažādām vajadzībām

Pamatojoties uz iesniegumiem, kas saņemti no organizācijām un iestādēm, novada dome piešķirusi līdzekļus

iesniegumos izteikto vajadzību realizācijai. 174 latos saņems pensionāru biedrība medikamentu un materiālu iegādei veselības istabai, 2470 latos — Preiļu vecticībnieku draudze laukuma bruģēšanai pie baznīcas, 2993 latos — Aizkalnes pamatskola zibens aizsardzības sistēmas uzstādīšanai, 639 latos — Nevalstisko organizāciju centrs ugunsdzēsības sistēmas signalizācijas montāžai, 800 latos — Preiļu tenisisti, lai piedalītos Eiropas mini — kadetu čempionātā Strasbūrā.

Lēmums par novada teritorijas paplašināšanu

Saskaņā ar Pelēču pagasta un Saunas pagasta padomju lēmumiem par administratīvo teritoriju iekļaušanu Preiļu novadā administratīvi teritoriālās reformas ietvaros dome nolēma paplašināt Preiļu novada teritoriju, iekļaujot Saunas un Pelēču pagastu administratīvās vienības.

Jaunā novada pašvaldības darbība tiks uzsākta pēc 2009. gada pašvaldību vēlēšanām. Līdz 31. jūlijam Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijā jāiesniedz visu triju pašvaldību dokumentācija budžeta programmas dotācijas saņemšanai sakarā ar apvienošanu. Katrai no pašvaldībām paredzēti 200 000 latu. Preiļu pilsētā paredzēts

saņemto dotāciju izlietot siltumapgādes tīklu uzlabošanai Mehanizatora un Pils ielas masīvos, Preiļu 2. vidusskolas darbnīcu rekonstrukcijai, Preiļu pagasta ceļu rekonstrukcijai un pagasta administrācijas ēkas remontam. Līdzekļus saņems arī Aizkalnes pagasts pirmsskolas vecuma bērnu mācību telpas remontam, ceļu sakārtošanai un citām vajadzībām.

Samazināta automašīnas atsavināšanas cena

Sakarā ar to, ka pirmā automašīnas VW Jetta izsole nebija veiksmīga, deputāti nolēma samazināt automašīnas atsavināšanas cenu. Tagad tā noteikta 200 latu apmērā.

Priekšsēdētājs dosies atvaļinājumā

Deputāti atbalstīja novada domes priekšsēdētāja Alda Adamoviča lūgumu piešķirt atvaļinājumu no 30. jūlija līdz 8. augustam. Šī laikā priekšsēdētāja pienākumus pildīs domes priekšsēdētāja vietnieks Jāzeps Šņepsts.

Pēc Preiļu novada domes sēdes materiāliem sagatavoja L.Rancāne

OTRDIENAS INTERVIJA

Kopā ar mākslinieku VOLDEMĀRU KOKOREVIČU intervijas noslēgumā devāmies uz Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeju, kur izstāžu zālē patlaban skatāmas Voldemāra gleznas. Tā tapusi par godu gleznotāja apaļai mūža gadskārtai, tomēr nav pārskats par līdzšinējo daiļradi, jo lielākā daļa no uzgleznotā aizgājusi tālos ceļos. Jubilejas izstādei tapuši jauni darbi, — ziedi, ainavas ar ūdeņiem, pirmsnegaisa debesīm, ceļu. Skatītājiem patīk Voldemāra gleznas, jo no tām jūtams gaišs starojums, vieglums, svētdienīgas noskaņas. Aizņemības dēļ kādu mēnesi neesmu gleznojis, un jūtu, kā pirksti kļūst nemierīgi, kā sāk kniest pēc otas, saka Voldemārs. Viņa dzīve skaitāma ne tikai gados, bet arī gleznās.

Zilais sapnis ar laika deficītu

— Vai atceraties, kad pirmo reizi ņēmat krāsu zīmuli vai otu?

— Bērības atmiņās sevi vienmēr redzu ar zīmuli vai ogli rokās un kaut ko zīmējam. Ar otu sāku nodarboties vēlākos gados. Zīmēšanas stundas skolā bija mīļākās.

— Kāda vidē augāt un kā tā ietekmēja talanta attīstību?

— Agrinā bērnība aizritēja Daugavpils rajona Naujēnē, kur māte strādāja par agronomi. Ģimenē bijām divi bērni, es un jaunākā māsa Anna. Vēlāk pārcēlāmies uz Rušonas pagasta ciematu pie Aglonas stacijas, tēvs tur strādāja dzelzceļa darbos. Skolā gāju Naujēnē, pēc tam Naudaskalna pamatskolā, kura tagad slēgta, bet 5. līdz 11. klasei mācījos Aglonas vidusskolā.

Man bija vāja veselība, un 3. klases laikā tiku nosūtīts uz sanatoriju Siguldā. Tur iedraudzējos ar kādu zēnu no Liepājas, kuram patika zīmēt jūru un kuģi. Abi aizrāvāmies ar zīmēšanu. Reiz tiku sodīts par to, ka biju uzzīmējis Leņina portretu. Laikam pie tik nopietnām lietām varēja ķerties vienīgi nopietni mākslinieki. Kaut arī manā zīmējumā bija visai liela līdzība, tika uzskatīts, ka esmu dižo vadoni karīķējis.

Vienreiz skolas gados no kādas svētbildītes biju uzzīmējis Jēzus Kristus kopiju. Kad uz to skatos tagad, liekas, ka neko daudz labāku nevarētu dabūt gatavu.

Pašlaik esmu pa daļai pilsētnieks un pa daļai laucinieks. Man pieder māja Preiļos, bet manai dzīvesbiedrei Olga — zemnieku saimniecība Rušonas pagastā.

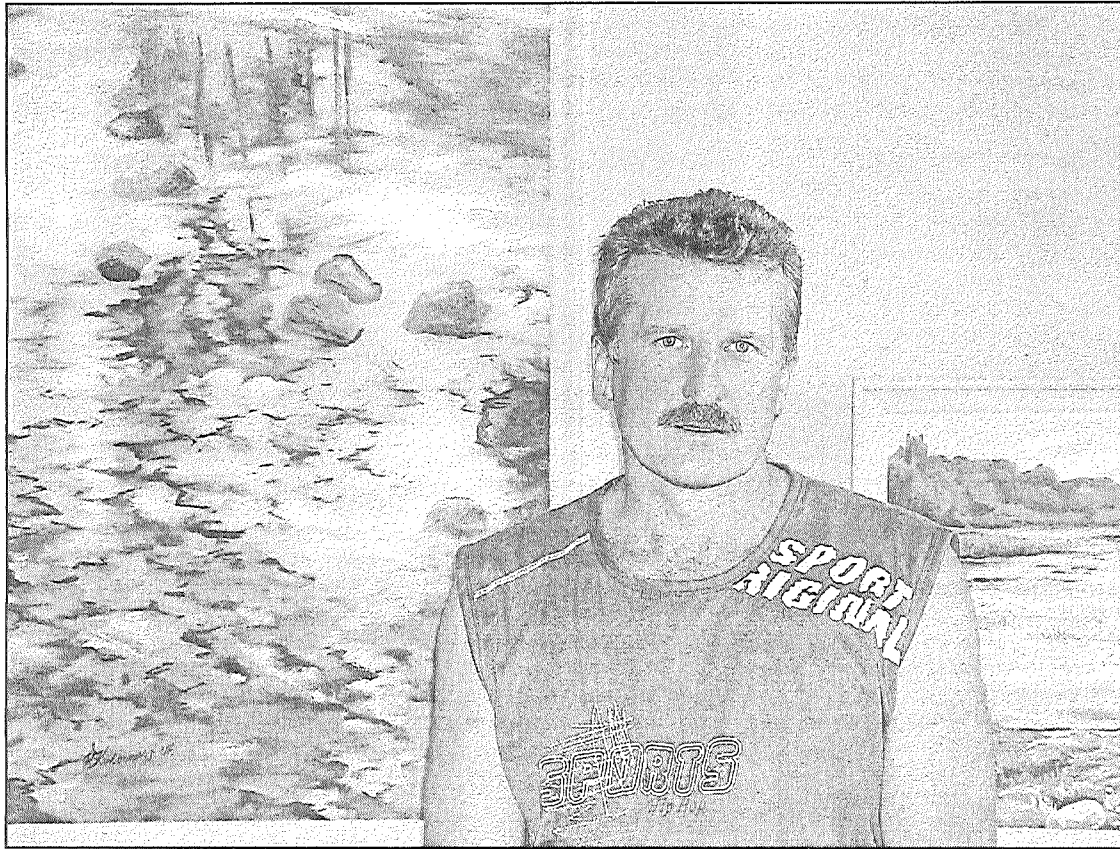
— Vai bija sapnis par nopietnām mākslas studijām un vai to izdevās īstenot?

— Jau pēc 8. klases beigšanas vēlējos iestāties Rēzeknes lietišķās mākslas vidusskolā. Diemžēl eksāmenā izkritu, diktātā dabūju divnieku. Tāpēc turpināju mācīties vidusskolā. Pacentos saņemties un kļuva gandrīz vai teicami. Līdz ar to iecerētajā skolā iestājos bez problēmām un uzreiz otrajā kursā. Mācījās dekoratīvās noformēšanas nodaļā. Vienlaikus strādāju arī par mākslinieku — noformētāju Rēzeknes patērētāju biedrībā. Gleznoju, gatavoju planšētiņas, reklāmas veikalēm, ēdināšanas uzņēmumiem pa visu Rēzeknes rajonu.

Spējīgākie absolventi, tostarp arī es, saņēmām atļauju stāties Mākslas akadēmijā, diemžēl bija grūti izturēt lielo konkurenci ar J. Rozentāla mākslas skolas audzēkņiem un citiem ridzīniekiem, tāpēc sapni par augstskolu nācās atlikt. Saņēmu norikojumu darbu uz Preiļu siera rūpniecību.

— Kas jums tur bija jādara?

— Kopā ar otru kolēģi gatavojām noformējumu produkcijai, etiķetes, standartuzrakstus katliem, no gumijas griežām jaunus zīmogs, to aizvien vajadzēja. Diezgan daudz laika aizņēma arī dažādu uzskates un aģitācijas līdzekļu

● Mākslinieka zilais sapnis — atrast laiku, lai visas idejas un ieceres izliktu uz audekla. To esot tik daudz, ka cilvēka mūžs par īsu, savas jubilejas personālizstādē, kur redzami pēdējos gados tapušie darbi, teica gleznotājs Voldemārs Kokorevičs. Foto: P.Pastars

zīmēšana, — tapa plakāti, lozungi, uzraksti atbilstoši tā laika ideoloģijai. Vajadzēja zīmēt arī karikatūras par dažādām vietējām nebūšanām. Darba bija pietiekami.

— Kad jūs tā nopietnāk pievērsāties gleznošanai?

— Tas bija vēl Rēzeknes laikā. Gribējās nopelnīt naudiņu un sāku zīmēt pieprasītas un pasūtītas glezniņas ar dabas skatiem. Ne gluži ar gulbišiem un mēnesnīcu, bet apkārtējās ainavas.

Nopietnāki darbi sāka rasties, kad apzinājos sevi kā pieaudzis cilvēks un sāku strādāt Preiļos. Saņēmu dzīvokli, to izremontēju. Biju apprecējies, piedzima dēls. Vakaros, kad sieva ar dēlu devās gulēt, es nopietni ķēros pie gleznošanas. Mana darbnīca bija dzīvokļa koridorā, lai ģimenei ne-traucētu naktsmieri. Uzstādīju molbertu un gleznoju.

— Kā tādus apstākļos saglabāt iedvesmu?

— Brīvdienās gleznoju pie sivas vecākiem viņu lauku mājās un apkārtnē. Nereti kādu nolūkotu vietu vispirms iemūžināju ar fotoaparātu un glezna tapa, skatoties fotogrāfijā. Iedvesmas un arī zināšanu gūšanai vienmēr esmu centies apmeklēt mākslas izstādes Rīgā un citās pilsētās, studējis mākslas grāmatas.

— Jūs esat piedalījies daudzās vietējo mākslinieku izstādēs, bieži jūsu vārds minēts arī mūsu laikraksta publikācijās sakarā ar jaunu izstādi. Tas nozīmē, ka mākslai jūs dzīvē ir atvēlēta liela vieta.

— Pirmā personālizstāde tika sarīkota 1985. gadā siera rūpniecības darbinieku savienības pasākuma ietvaros. Viens no maniem vaļaspriekiem bija vinsērings, braucu ar

darba rūpnīcā aizgāju. Kad sākās individuālā saimniekošana, arī mana dzīvesbiedre nodibināja zemnieku saimniecību, kurā es sāku strādāt. Darba, kā jau visiem zemniekiem, ir ļoti daudz. Esmu iegādājies arī māju Preiļos, remontu un celtniecības darbi laukos un pilsētā aizņem daudz laika. Neraugoties uz to, bija periods, kad centos katru gadu piedalīties izstādēs kopā ar citiem vietējiem māksliniekiem. Katrai izstādei tiek sagatavoti jauni darbi. Veco arī nebūtu, ko rādīt, jo tie jau ir nonākuši daudzās privātkolekcijās, cilvēki tos pērk dāvināšanai, telpu izdaiļošanai. Pašam palicis maz no tā, kas kādreiz uzgleznots. Reizēm žēl, ka gleznas aiziet pasaulē. Bet tas ir stimuls atkal ņemt rokās otu.

— Kādām tēmām jūs visbiežāk pievērsāties?

— Mani aizrauj klusās dabas, portreti, ainavas, ziedu gleznošana. Patīk figurālā glezniecība. Atceros kādu braucienu jaunākos gados uz Kaukāza kalniem. Toreiz no dažādiem sarkaniem un baltiem apģērba gabaliem sameistarojām Latvijas karogu, visi kopā ar to nofotografējāmies uz virsotnes fona. Pēc tam no fotogrāfijas uzgleznoju. Šī glezna tagad glabājas muzeja fondos. Bija laiks, kādi pieci seši gadi, kad kopā ar entuziastiem no Preiļiem daktera Jura Urtāna vadībā regulāri ceļojām pa kalniem. Līdzīgu ceļojumu arī braucis ar bērniem. Esmu braucis ceļojumos arī ar velosipēdu. Vilcienā, lidmašīnā, atpūtas brīžos daudz skicēju, — neparastas vietas, cilvēku portretus, arī šaržus.

Viens no maniem vaļaspriekiem bija vinsērings, braucu ar

paša izgatavotu vējdēli. Arī tagad reizēm to ņemu un dodos uz ezeru. Man patīk būt pie ūdeņiem, tāpēc tie tik bieži redzami manās gleznās, kā arī vējš, mākoņu atspulgs ezerā vai upē. Cenšos parādīt upes vai strauta raksturu. Viens kluss un rāms, noslēpumains, cits brāzmains.

Pārsvārā gleznoju eļļas tehnikā. Esmu mēģinājis arī akvareļus, pastēļus, gleznojis uz metāla, koka, plastmasas, stikla, auduma un citiem materiāliem. Tomēr nemēdzu attēlot tikpat precīzi, kā redzams dabā. Tad jau nebūtu glezna, bet fotogrāfija. Katrā darbā vēlos parādīt, kā šo objektu redzu es pats, kādas izjūtas tas mani ir radījis tajā brīdī, kad uz to skatījos. Piemēram, glezna «Ceļš uz mājām» nav mans konkrētais ceļš uz manu dzīvesvietu, bet vispārīgais priekšstats par daudzajiem ceļiem, jo katrs no tiem savu reizi kādu aizved mājās. Es gribēju parādīt tās ilgas, ar kādām cilvēks steigžas uz savām mājām, kas ikvienam ir tas labākais, kas vien šajā pasaulē var būt. Vai, piemēram, violette akmeņi strautā. Kāds teiks, ka akmeņi tādi nemēdz būt, citam liksies, ka tie ir pelēki vai ar zaļu sūnu noauguši, bet es esmu mēģinājis noķert to mirkli, kad ūdens rotaļās tie iegūst pavisam citus toņus.

Esmu optimists, uzskatu, ka dzīve ir skaista, un arī melnākās dienās mēģinu atrast kaut ko gaišu. Pat ja tas, ko daru, neiepriecina, es mēģinu uz to skatīties no pozitīvās puses.

Lai uzgleznotu, jābūt labā noskaņojumā. Sliktā garastāvoklī darbs nesanāks, būs drūms. Man gribas, lai no manas gleznas staro

kaut kas gaišs, lai ir jūtama laba enerģija. Ir gandarījums, ja glezna izdevusies tāda, kādu to biju iedomājies. Priecājos, ka cilvēki to novērtē, kas spriežams pēc viņu ierakstiem izstāžu atsauksmju grāmatās un to, ka manas gleznas viņi vēlas redzēt savās mājās.

— Jūsu darbus preiļenieši bieži vien redz ikdienā, bet ne vienmēr pazīst to autoru. Piemēram, kafejnīcā «Vilku krogs» isti vietā idilliskas lauku darbu un sadzīves ainiņas. Taču jūs ota veidojusi arī pavisam cita rakstura darbus — ar reliģisku saturu. Viens no tiem — altārgleznā ar Jēzu Kristu Preiļu ceļmalas kapelā viesu nama pagalmā. Ko varat pastāstīt par šo daiļrades virzienu?

— Mana mamma, kura šovasar nosvinēja 75 gadu jubileju, ir reliģiozs cilvēks, pat padomju laikos gāja uz baznīcu un veda mani ar māsu. Tolaik sevišķa entuziasma par to man nebija. Reiz mana māmuļa ierosināja, ka vienai baznīcai vajadzīgi jauni procesiju karogi, un es uzsklausīju viņas lūgumu.

— Nereti, vērojot skaistos procesiju gājienus, esmu aizdomājies par glezniņām ar Bībeles sižetiem, par izteiksmīgajiem svēto tēliem uz karogiem. Kā izrādās, tie varēja būt arī jūsu darbi?

— Noteikti. Esmu izpildījis Vārkavas, Rudzātu, Preiļu, Rušonas, Aglonas un citu, tālās vietās esošu, baznīcu pasūtījumus. Dievnamiem esmu sagatavojis vairāk nekā simts darbus, arī galvenā altāra un sānu altāru gleznas, svētbildes. Viens no pēdējiem lielākajiem darbiem bija altārgleznā ar Kristus tēlu Preiļu uzņēmēja Igora Pliča uzceltajā ceļmalas kapelā. To gleznojot, es daudz domāju par šo tēmu, par Kristus dzīvi un ciešanām, un man liekas, ka man ir izdevies šīs izjūtas ielikt gleznā.

— Vai tēva mākslinieciskās dotības mantojuši arī bērni?

— Vecākais dēls Kaspars savu dzīvi saistījis ar militārām lietām, ir profesionāls karavīrs Nacionālajos bruņotajos spēkos. Tā nu ir sanācis, ka es pats veselības stāvokļa dēļ savulaik tiku atzīts par dienestam nederīgu, bet mans dēls būs atdienējis gan par mani, gan par sevi. Bērniņā aizrāvos ar slēpošanu un reiz, pamatīgi noskrējies, padzēros aukstu pienu. Sekoja bronhīts un tā tālāk, bet pēc kāda laika nācās samierināties ar to, ka astma pavadis visu mūžu, un ar to vienmēr it nācies rēķināties, izvēloties darbu. Bet, runājot par dēlu Kasparu, kā arī par meitu Kristīni, kas dzīvo Rīgā un strādā tirdzniecības jomā, kā arī par jaunāko atvasi Kristapu, jāatzīst, ka mākslai neviens nav pievērsies. Vienīgi Kristīnei zīmēšana padodas labāk, skolas laikos viņa piedalījās pat olimpiādēs.

L.Rancāne

Ēdināšanas maksa bērnudārzā «Rūķīši» pieaugs par 15 santīmiem

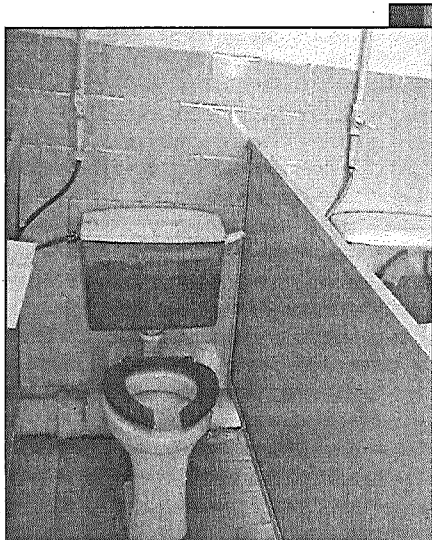
● Līvānu novada domes priekšsēdētājs Andris Vaivods iepazīstas ar bērnudārza «Rūķīši» gatavību jaunajam mācību gadam un kopā ar iestādes vadītāju Aiju Gruguli novērtē izremontēto grupiņu iekārtojumu. Iegādātas gan jaunas mēbeles, gan koša, bērniem piemērota gultasveļa.

Līvānu novada domes finanšu komiteja atbalstīja ieceri no augusta par 15 santīmiem palielināt ēdināšanas maksu bērniem pirmsskolas izglītības iestādē «Rūķīši», informē sabiedrisko attiecību speciāliste Līvānu novada domē Ginta Kraukle.

Kopš 2005. gada maksa par ēdināšanu bērnudārzā nebija mainīta un tā bija 75 santīmi dienā, taču, augot inflācijai un pārtikas produktu cenām, par šādu naudu bērnu trīsreizēju ēdināšanu vairs

nav iespējams nodrošināt, skaidro bērnudārza vadītāja Aija Grugule. No augusta mēneša plānots ēdināšanas maksu vienam bērnam dienā noteikt 90 santīmu apmērā.

Kā atzīst domes priekšsēdētājs Andris Vaivods, maksa par ēdināšanu nav liela un nosedz tikai produktu izmaksas, ņemot vērā, ka bērniem tiek nodrošinātas brokastis, pusdienas un launags. Pie tam, vecāki maksā tikai par ēdināšanu, visi pārējie izdevumi – telpu uzturēšana un remonts, skolotāju un tehnisko darbinieku algas, apkure, elektrība un citi

izdevumi tiek segti no Līvānu novada domes budžeta. Viena bērnudārza audzēkņa uzturēšana pašvaldībai vidēji izmaksā 160 latu mēnesī.

Šovasar Līvānu bērnudārzā «Rūķīši» veikti ievērojami remontdarbi – kapitāli izremontētas vienas grupiņas telpas, kur nomainīta grīda, apgaismojums, pilnībā izremontēta tualetes telpa un virtuvīte, iegādātas jaunas mēbeles un gultasveļa, matraču gulēšanai. Vairākās grupās remontētas tualetes un virtuves telpas. Visā ēkā iepriekšējā gadā ir nomainīti logi, un grupiņās šogad uzstāda termoregulētājus, kas nodrošinās vienmērīgu temperatūru un novērsīs pārkaršanu, kas bija vērojama pērnajā ziemā. Iekštelpu remonts tiks turpināts arī nākamgad.

Šajā mācību gadā bērnudārzā strādā 11 grupiņas, nodrošinot

● Vecie... un jaunie, mūsdienīgie sanitārie mezgli.

vietas ap 200 bērniem. Vecākiem bērniem vietas bērnudārzā ir nodrošinātas pilnībā, rindā pašlaik gaida vairs tikai 2005. gadā dzi-

mušie divgadnieki. Uzņemšanai bērnudārzā priekšroka tiek dota tiem bērniem, kuru deklarētā dzīvesvieta ir Līvānu novadā.

Līvānos cīnās ar Molotovu un Makaronu

● Visvairāk Molotows pārņēmis Zaļo ielu Līvānos.

Pēdējā laikā Līvānu pilsētā neskaitāmas ēku sienas, kāpņutelpu durvis, elektrības sadales skapjus un pat telefona stubus nezināmas personas apzīmē ar uzrakstiem «Molotow» un «Macaron». Līvānu novada domes deputāts un Vides kārtības un uzraudzības komisijas vadītājs Valdis Anspaks uzsācis aktīvu cīņu pret pilsētas pārpludināšanu ar šiem uzrakstiem. Sūdzības dome saņēmusi arī no Līvānu iedzīvotājiem, «Novadnieku» infor-

mē sabiedrisko attiecību speciāliste Līvānu novada domē Ginta Kraukle.

Deputāts izveidojis fotogrāfiju ar vairāk kā 20 to vietu attēliem, kurās uzdarbojies nezināmais pindzelētājs. Pēc rokraksta spriežot, Molotow autors ir viena un tā pati persona, taču pēdējā laikā pilsētā sācis izplatīties arī uzraksts «Macaron».

Ar uzrakstiem «Molotow» ir aprakstītas daudzdzīvokļu māju sienas, kāpņutelpu durvis un elektrības sadales skapji Rīgas

● Makarons uz staba Daugavpils ielā, Līvānos.

ielā un Zaļajā ielā, SIA «Lettglas» žogs, balstu konstrukcijas zem Dubnas tilta, skeitpārka rampas un Zaļās ielas garāžu kooperatīva ēkas. Kā spriež deputāts V.Anspaks, persona, kas apķēpā ēkas pilsētā, acimredzot ir ļoti situēta, jo krāsa taču jānopērk.

Deputāts ir saūstis arī par to, kāda izskatās kāpņu telpa Rīgas ielā 37, kuras 1. stāva sienas ir pilnībā apzīmētas. Uzrakstu masveidīgā parādīšanās pilsētas ielās

nav atstājusi vienaldzīgus arī iedzīvotājus, kas griezušies domē pēc palīdzības.

Vides kārtības un uzraudzības komisijas vadītājs ir vērsies policijā ar iesniegumu izskatīt šo lietu un noskaidrot vainīgo personu, lai sauktu to pie atbildības. Arī iedzīvotāji, kuriem ir zināma persona, kas regulāri apzīmē ar uzrakstiem ēku sienas, lūgti zvanīt deputātam Valdim Anspakam pa tālruni 29418909 vai vērsties policijā.

Preiļi ceļā uz lielo jubileju

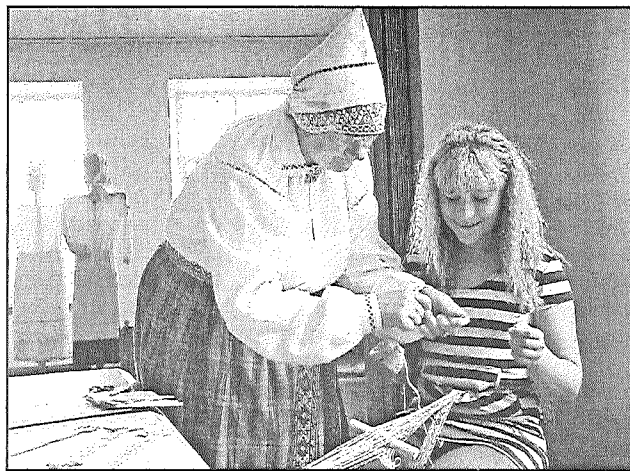

● Visās svētku norises vietās kuplā skaitā bija ieradusies arī preiļieņu jaunākā paaudze kopā ar saviem vecākiem.

Ar salūtu pusnakti un balli līdz pulksten pieciem ritā izskanēja Preiļu pilsētas svētki, kas šogad bija kā ievads nākamgad svinamajai pilsētas 80 gadu jubilejai. Par to, ka Preiļiem šogad apņēma 79 gadi, vēstija arī uzraksts zālienā pie kultūras nama.

Laiks svinēšanai bija lielisks, ne par aukstu, ne par karstu, tāpēc dienas pirmajā pusē Raiņa bulvārī un laukumā pie rajona

padomes ēkas pildīja simtiem ģimeņu ar dažāda vecuma bērniem. Šeit notika svētku atklāšana, darbojās tirdziņi, kuros bija nopērkami našķi, greznumlietišķas, suvenīri, linu izstrādājumi, uzstājās bērnu un jauniešu mākslinieciskās pašdarbības kolektīvi. Uz svētkiem kuplā skaitā bija ieradusies ne tikai pilsētas un novada iedzīvotāji, bet arī ciemiņi no tuvām un tālām pilsētām un valstīm. Kādu caurbraucēju — angļiski runājošu mūziķu grupu — pil-

● Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejā ikviens interesents pensionētās mājturības skolotājas Anas Micānes vadībā varēja piedalīties prievītes darināšanā ar uzrakstu «Preiļi 1928». Foto: L.Rancāne

sētā notiekošais tā iepriecināja, ka viņi, saņēmuši no svētku rīkotājiem atļauju uzstāties, klausītājus iepriecināja ar saviem skaņdarbiem.

Svētku koordinatori var justies apmierināti, ka notika viss, kas programmā bija paredzēts, kā arī par skatītāju pilno parka estrādi vakara stundās. Oficiālajā daļā klātesošos uzrunāja Preiļu novada domes priekšsēdētājs Aldis Adamovičs, kurš pasniedza novada domes Atzinības rakstus. Kandidatūras apbalvošanai bija izvirzījušas iestādes un organizācijas. Atzinības rakstus saņēma 25 cilvēki. Balvas tika pasniegtas arī septiņiem iedzīvotājiem, kas

piedzīvot, bija saistīts ar salūtu. Teiksmaino ugunsputriņu uzplaukšana tika pavadīta ar aplausiem un sajūsmas saucieniem, diemžēl pēdējā un lielākā salūta atliekas degošu lāšu veidā nobira pāri visiem estrādē stāvošajiem un sēdošajiem cilvēkiem. Reakcija no rīkotāju puses sekoja nekavējoties. Mikrofonā tika izteikts publisks nopelums, kā arī izskanēja paziņojums, ka pasākums ir apdrošināts, aicinot pieteikties tos, kam notikušā dēļ sabojāts apģērbs. Pēc «Novadnieka» rīcībā esošās neoficiālās informācijas, līdz vakarītam par sabojātu apģērba gabalu bija pieteikusies viena persona.

Skaistā un bagātā atvasarā

Uz 50 saskanīgā laulībā pavadītiem gadiem šajās dienās atskatījās Preiļu iedzīvotāju SOLOVJOVU ģimene. Zelta kāzu jubilāri — MARIJA un SILIVERSTS saņēma Preiļu novada domes apsveikumu — ziedus un balvā 50 latus, kā arī novēlējumu saskanīgā kopdzīvē aizvadīt vēl daudzus gadus. Šāds uzmanības un cieņas apliecinājums šogad pienākas arī citiem pašvaldībā dzīvojošajiem zelta pāriem.

Solovjovu ģimene izaudzinājusi dēlu Andreju un meitu Jevdokiju, lepojas ar to, ka bērni ir krietni un strādīgi, sabiedrībā cienīti cilvēki. Abi uzteic arī vedeku Ninu un znotu Vjačeslavu, un ar dziļu aizkustinājumu stāsta par saviem jaukajiem četriem mazbērniem: Ninu, Olgu, Viktoru un Dimitriju. Vecākā no mazmeitām jau beiguši augstskolu, divi mazbērni studē, bet jaunākais — Dimitrijs nupat atzīmēja savu 18. dzimšanas dienu. Dēls un meita savas ģimenes ligzdiņas novīdusi Preiļos, netālu no vecākiem. Jevdokijs strādā par grāmatvedi, viņas vīrs nodibinājis un sekmīgi vada savu uzņēmumu, to paplašina, attīsta un realizē projektus investīciju piesaistīšanai. Solovjovu dēls Andrejs ir autovadītājs tālbraucējs. Savulaik atzīts par vienu no labākajiem tālbraucējiem Eiropas mērogā un saņēmis no Ženēvas atzītu starptautisku apbalvojumu.

Solovjovu ģimenes mājā valda tāda spodrība, ka burtiski viss mirdz un laistās. Goda vietā skaisiti un bagāti rotātas ikonas, pie

sienas daudzas fotogrāfijas ar vecākiem un jaunākiem dzimtas locekļiem.

Abi zeltkāznieki ir sirsnīgi, atklāti un runīgi cilvēki, ar možu skatījumu uz dzīvi un apkārtni pasauli, ar viņu gadiem pietiekami labu veselību. Bagāts ir Marijas atmiņu pūrs par mūža pārdzīvoto, daudz stāstāmā arī Siliverstam, kuram piemiņai arī savdabīga humora izjūta, un ik pa laikam savam stāstījumam viņš piešauj kādu sulīgu teicienu.

Gailiņu meitene, vienīgais savu vecāku lolojums, Silajāņu jaunekli Siliverstu pazinusi jau agrāk, taču liktenīgā saskatīšanās notikusi kādā večeirīnā. Pūsis bija vienpadsmitā, jaunākā atvase savā ģimenē. Zēnam vēl mazam esot, māte bija mirusi, tēvs noteicis, ka mātes loma un teikšana esot ģimenē vecākajam dēlam, kuru arī visi klausījuši. Tomēr tajā laikā, kad Siliverstam pienākuši precību gadi, brāļi un māsas jau bija izklīduši pasaulē. Brāļi visi kā viens pratuši kurpnieka darbu, bet Siliversts dienestā apguvis šoferu amatu. Vecicībnieku ģimenē valdījušas stingras prasības attiecībā uz darbu, sadzīvi un tīkumiem, tāpēc kuplā saime nekad nebija dzīvojuši trūkumā. Tēvs regulāri braucis peļņā uz Petrogradu, kur pa pusgadam strādājis par važoni.

Putniņš pateica, kur mana izredzētā, ar siltu humora stāsta Siliversts par kādu zilēšanu, kad laimes putniņš izvilcis zīmīti ar rakstīto, ka viņam meitene jāmeklē uz dienvidiem no mājas. Viņš neticējis, jo pirms tam domājis par citu — par rietumpusē dzīvo-

● Zelta pāris Marija un Siliversts Solovjovs kopā ar savu jaunāko mazdēlu Dimitriju, kas nupat pārkāpis pilngadības sliekšni. Foto: P.Pastars

jošo, bet galā sanācis taisni tā, kā izzilēts.

Kāzas svinētas 1957. gada janvārī, kad jaunais pāris baznīcā salaulājās. Pusgadu vēlāk, 21. jūlijā laulība apstiprināta, to oficiāli reģistrējot ciema padomē. Šogad janvārī ģimene atzīmēja laulību gadskārtu, aicinot ciemos Siliversta brāļu un māsu bērnus, no kuriem vairāki strādā dažādos amatos Preiļos.

Jaunā ģimene sākumā dzīvoja Silajānos, bet pēc tam pārcēlās uz Preiļiem, kur ķēras pie mājas būvēšanas. Marija strādāja veikalā par fasētāju, vīrs — par šoferi kolhozā, pēc tam Preiļos. Arī tagad vada savu automašīnu un stāsta, ka baiļojies, vai medicīniskā komisija to vairs atļaus, taču — redzei ne vairs, un arī spēka pietieka-

mi, kaut arī plecos jau apaļi atņoņdesmit.

Lai vai kādi bijuši laiki, abi dzīvesbiedri dziļi godājuši un cieniņūši Dieva liktos likumus, arī tagad viņu ceļš ved uz tuvo vecicībnieku baznīcu, kad vien tajā notiek reliģiskās ceremonijas.

Tēvs un māte mums vienmēr bija vislabākais paraugs, kādiem jābūt vecākiem, stāstīja zelta pāra meita Jevdokijs. Viens pret otru izturējās ar visdziļāko cieņu, palīdzēja, nekad nelietoja rupjus vārdus, neaizvainoja otru. Daudz strādājuši paši un arī bērniem nedevuši nolāides, ja tas bija saistīts ar darbu. Tēvs necietis laika nosīšanu dikā un vienmēr pratis atrast iespēju kādai papildus peļņai, ja vajadzēja, pa ceļam

pārdeva māsas ceptas bulciņas vai pašu dārzā uzaudzētas puķes, vienlaikus strādāja uz vairākām mašīnām. Braucis arī tālajos reisos, un Leņģingradu tikpat labi pārzinājis kā kādreiz viņa tēvs. Siliverstam ir sava dzīves filozofija. Par priekšnieku būt labi, viņš saka, bet rit vari priekšnieka darbu zaudēt. Taču, ja tev būs kārtīgs amats, labi dzīvosi visos laikos. Augstu vērtē izglītības nozīmi un atceras, ka pat kara laikā ne dienu nenokavējis skolu, kaut arī pie varas bijuši te vieni, te otri, te trešie. Padevusies fizika, ķīmija, vācu valoda un matemātika, un arī tagad veikalā galvā ar precizitāti līdz santīmam sareķinot cenu ātrāk par kasieri, kas darbojas ar elektroniskajiem aparātiem.

Abi joprojām dienas vada strādājot. Kopj savu piemājas dārziņu, audzē dārzājus, tur vistas. Kaut arī pieaugušajiem bērniem pašiem visa pietiek, tēvs un māte neliekoties mierā ne dienas, te svaigas oliņas piegādājot, te jaunus kartupelišus no sava dārza. Dēls un meita vecākiem atbild ar tikpat lielu mīlestību un rūpēm, bieži apciemo, palīdz smagākos darbos.

50 gadi aizskrējuši nemanot, bet priekšā vēl daudz mīlestībā un satīcībā pavadāmu dienu. Vai tad rudens ziediem smaržu un krāsu mazāk nekā ziedoņa puķēm? Skaista un bagātā atvasara ar Dieva svētību un gādību ienākusi Solovjovu mājās. Lai vēl ilgiem gadiem viņiem pietiek spēka, satīcības un tās gaišās cilvēkmīlestības, kas ikvienam staro preti no šī zelta pāra.

Latvijā pirmo reizi konstatē bīstamu augu karantīnas organismu – *Erwinia amylovora* (bakteriālās iedegas)

Valsts augu aizsardzības dienests (VAAD) jūlijā, veicot ikgadējās fitosanitārās pārbaudes, Latvijā pirmo reizi konstatēja augu karantīnas organismu — bakteriālo iedegu simptomus, informē Valsts augu aizsardzības dienesta sabiedrisko attiecību speciāliste Ilona Kramarova.

Simptomi atrasti uz ražojošām 20-30 gadu vecām ābelēm piemājas dārzos.

VAAD inspektori noņēma paraugus bakteriālo iedegu atklāšanai. Nacionālā fitosanitārā laboratorijā veica paraugu testēšanu pēc dažādām metodēm un konstatēja inficēšanos ar bakteriālām iedegām.

Pašlaik Nacionālajā fitosanitārā laboratorijā atrodas ap 20 paraugus ar līdzīgiem slimības

simptomiem. Zemgales reģionālās nodaļas inspektori turpina noņemt paraugus Staļģenes ciematā, lai varētu noteikt fitosanitāros pasākumus.

Lai ierobežotu bakteriālo iedegu izplatību, nepieciešams steidzami iznīcināt visus inficētos augus.

VAAD direktors Ringolds Arņītis: «Staļģenē ir inficētas ābeles un bumbieres gandrīz katrā mājā. Tas ir nopietns apdraudējums ne tikai privātmāju īpašniekiem, bet arī auglīkopības nozarei kopumā.

VAAD plāno veikt karantīnas pasākumus – ap Staļģenes ciematu ieviest 1 km karantīnas zonu, kur visi augi ar simptomiem tiks izzagēti, kā arī 10 metru attālumā no tiem esošie saimniekaugi. Tālāk tiks noteikta 3 km buferzona, kur notiks pastiprinātas pārbaudes. Kopumā šajā 4 km zonā notiks dažādi ierobežojumi, to-

starp arī aizliegums stādīt saimniekaugu un pārvietot bites 2 gadu laikā».

Šī slimība ne tikai samazina augļu ražu, bet arī ir ļoti bīstama un postoša pašiem augiem. Iepēnīgākajiem saimniekaugiem infekcija izplatās tik strauji, ka jau pēc pirmajām redzamajām inficēšanās pazīmēm tie ātri aiziet bojā. Bakteriālo iedegu saimniekaugi ir ābeles, bumbieres, cidonijas, krūmcidonijas, pilādži, korintes, klintenes, vilkābeles, ugun-sērskšņi jeb pirakantas, eriobotrijas, mespili un stranvēzijas.

Baktērija augā iekļūst caur ziediem, dabiskajām atverēm un bojājumiem, kurus radījuši kukaiņi vai stiprs lietus. Slimības ietekmē ziedi novist, nomelnē un iet bojā, parasti paliekot pie augs. Pumpuri un jaunie dzinumi novist, nobrūnē un deformējas. Savukārt augļi nobrūnē, sačokurojas un iet

bojā, bet nenokrīt no augs. Kad slimības aktīvā forma ir beigusies, slimo zaru miza izžūst un ne daudz nosēžas, izveidojot izteiktu robežlīniju starp veselajiem un slimajiem audiem. Mitrā siltā laikā no bojātiem pumpuriem, ziediem, jauniem dzinumiem, mizas plaišiem un augļiem izdalās pienbalts eksudāts. Dažreiz eksudāts var būt zeltainā krāsā.

Sakarā ar to, ka 2004. gadā Latvija bija ieguvusi aizsargājamās zonas statusu uz bakteriālajām iedegām un šī statusa saglabāšana ir svarīga mūsu auglīkopības nozares attīstībai, lai Latvijā audzētos stādus joprojām varētu izplatīt visās ES valstīs un lai neievestu no ES valstīm Latvijā slimus stādus, mums ir ļoti steidzami jāierobežo šīs slimības izplatīšanās, kā arī jāvērs uzmanība uz stādāmā materiāla veselīgumu un kvalitāti.

Valsts augu aizsardzības dienests vēlreiz uzsver, ka iegādājoties stādāmo materiālu, kas ir karantīnas slimību saimniekaugi, noteikti pieprasiet augu pasi tirdzniecības vietā!

Uzmanību! Zāgējot slimus zarus, dezinficējiet šķēres, mazgājiet rokas, izmantojiet piemērotus apģērbus, lai ar slima auga sulu neizplatītu slimību uz veselīgiem augiem. Nozāgētus zarus neatstājiet pagalmā, bet uzreiz sadedziniet. Kukaiņi, vējš un lietus pārnēsā baktēriju. Augļi noteikti jāsalasa un jāierok bedrē. Pārbaudiet, vai slimības simptomi nav novērojami citiem augiem, it īpaši vilkābeļu vai klintenes dzīvzogiem!

Ja ir radušās aizdomas par šīs slimības simptomiem jūsu dārzā, noteikti sazinieties ar reģionālo inspektoru un informējiet par esošo situāciju.

Sabiedrības veselības aģentūras epidemiologi aicina mazgāt rokas pēc saskarsmes ar mājdzīvniekiem

Sabiedrības veselības aģentūras (SVA) epidemiologi konstatējuši, ka ir pieaugusi saslimstība ar parazitāro slimību ehinokokozi. Pagājušajā gadā un šī gada pirmajos sešos mēnešos kopā reģistrēti 24 ehinokozes gadījumi, bet iepriekšējos gados tika reģistrēti vidēji 4 saslimšanas gadījumi gadā.

Saistībā ar saslimšanas gadījumu

skaita pieaugumu SVA speciālisti aicina pievērst lielāku uzmanību roku mazgāšanai pēc kontakta ar dzīvniekiem. Rokas ieteicams vairākas reizes dienā mazgāt ar ziepēm, it īpaši pirms ēšanas, dzeršanas, smēķēšanas, medikamentu lietošanas, dekoratīvās kosmētikas uzlikšanas, rīcības ar kontaktlēcam, pārtikas pagatavošanas un citām darbībām, kad ar nefīro roku starpniecību iespējama slimību izraisī

šis mikroorganismu vai parazītu nokļūšana organismā. Roku mazgāšana ir svarīga arī citu infekcijas un parazitāro slimību profilaksē.

Saslimušie lielākoties ir inficējušies no saviem vai citiem zināmiem suņiem, tāpēc SVA speciālisti aicina iedzīvotājus profilaktiski pārbaudīt, vai mājdzīvniekiem nav helminti (tārpi), tādējādi rūpējoties ne tikai par dzīvnieka veselību, bet arī par savu un tuvinieku veselību.

Ehinokokoze ir slimība, kuru izraisa parazīta graudainā ehinokoka (*Echinococcus granulosus*) kāpuri. Pieaugušais ehinokoks parazītē gaļēdāju dzīvnieku — suņu, kaķu, vilku un citu tievajās zarnās, bet kāpura stadijā — liellopu, aitu, cūku, retāk zirgu, trušu, kā arī cilvēka dažādos orgānos. Slimniekiem parazīta kāpuri visbiežāk atrodas aknās vai plaušās, veidojot cistas. Slimības simptomi ir atkarīgi no kāpuru lo-

kalizācijas organismā: novājšana, apetītes zudums, atraugas, vemšana, sāpes vēderā, asins spļaušana un citas.

Cilvēks ehinokozes gadījumā ir starpsaimnieks un visbiežāk slimību iegūst glaudot suni vai ļaujot tam laizīt rokas un seju, un pirms ēšanas nenomazgājot rokas. Savukārt suņi slimību iegūst apēdot slimo liellopu un cūku iekšējos orgānos.

E.Sprūde-Nesenberga

PRECIZĒJUMS informācijā par profilaktiskajām apskatēm

Laikrakstā «Novadnieks» publicētajā rakstā «Katram ir tiesības uz bezmaksas izmeklējumiem» (10. 07.07.) ieviesušās neprecizitātes. Veselības obligātās apdrošināšanas valsts aģentūras Latgales nodaļas vadītāja S. Buzajeva sniedz pareizu informāciju par pieaugušo profilaktiskajām apskatēm, pamatojoties uz 2006. gada 19. decembra Ministru kabineta noteikumiem nr.1046. Saskaņā ar šo noteikumu 5. pielikumu pieaugušo profilaktiskās apskates ietver sevī:

«2.1 ģimenes ārsta veiktā vispārējā veselības pārbaude (pacienta sūdzības, ķermeņa svārs un garums, ādas un gļotādu stāvoklis, mutē dobuma apskate, kakla, padušu, cirkšņu limfmezglu apskate un palpācija, vairogdziedzera projekcijas novērtēšana, krūšu dziedzera izskats un palpācija, arteriālā asinsspiediena, pulsa, ķermeņa temperatūras noteikšana, sirds darbības un plaušu auskultācija, vēdera palpācija, rektālā digitālā palpācija pacientiem no 50 gadu vecuma, re-

dzes, dzirdes, psihes, jušanas, kustību, neiroloģisko traucējumu, traumu seku novērtēšana), izņemot gadījumus, ja ģimenes ārsts pacientu ir izmeklējis slimības laikā – reizi gadā;

2.2. ģimenes ārsta vai ginekologa veikta ginekoloģiskā apskate (pacientes sūdzības, reproduktīvā anamnēze, ieskaitot kontrasepcijas metožu izmantošanu, dzemdes novērtēšana bimanuāli, olnīcu palpācija, krūšu dziedzeru palpācija un izskats, dzemdes kakla un mugurējo velvju stāvoklis, rektālā digitālā palpācija no 50 gadu vecuma) – reizi gadā;

2.3. imūnprofilakse atbilstoši vakcinācijas kalendāram;

2.4. vēža skrīnings;

2.4.1 dzemdes kakla onkoloģisko izmeklējumu kā skrīningtestu dzemdes kakla vēzīm veic reizi trijos gados sievietēm vecumā no 25 līdz 70 gadiem;

2.4.2. ģimenes ārsta prakse vai laboratorijā veikts slēpto asiņu izmeklējums fēcēs (no trīs sekojošām vēdera izejām) pacientiem vecumā no 50 gadiem reizi gadā;

2.4.3 krūts vēža skrīnings ar mammogrāfijas metodi sievietēm vecumā no 50 līdz 69 gadiem – reizi divos gados.»

Vai zemnieki audzēs Heinza pupiņas?

Rajona zemnieki un lauksaimniecības konsultanti, kas pagājušajā nedēļā piedalījās ar lopkopības jautājumiem saistītā seminārā Riebiņu novada Galēnu pagasta zemnieku saimniecībā «Gribolva», vienlaikus iepazīs arī ar Heinza pupiņu audzēšanu šajā saimniecībā. Šī kultūra, kas Jāzepam Sērmais piederošajā saimniecībā šopavasār iesēta pirmo reizi, patlaban tiek izmēģināta trijās Latvijās vietās – Preiļi, Kuldīgas un Gulbenes rajonā. Kā «Novadniekam» stāstīja Preiļu lauku konsultāciju biroja vecākā augkopības speciāliste Inese Magdalenoka, ar Heinza pupiņu popularizēšanu un ieviešanu Latvijā nodarbojas Vispasaules lauksaimniecības tehnoloģiju firma «Heinz» no Kalifornijas. Šīs firmas pārstāvis Gary Kings, kurš pavasarī piegādāja sēklas zemnieku saimniecībai, tagad bija ieradies aplūkot, kā kultūra jūtas vietējos apstākļos un ar redzēto jūtās apmierināts. Lekni sazēlušais pupiņu lauks interesē izraisīja arī semināra dalībniekos, viņiem bija iespēja saņemt plašu informāciju par šo augu un tā audzēšanas tehnoloģiju. Kultūrai nepieciešamas 90 bezsala dienas, silta veģetācijas sezona, pietiekams mitruma režīms augšanas

● Preiļu lauku konsultāciju biroja vecākā augkopības speciāliste Inese Magdalenoka, Gary Kings no ASV (centrā) un Latvijas Lauku konsultācijas un izglītības centra augkopības nodaļas vecākais speciālists augkopībā Gatis Kaimiņš apskata eksperimentālo Heinza pupiņu lauku Galēnos, vienu no trim Latvijā. Foto: P.Pastars

laikā. Pupiņas var izmantot cilvēku, dzīvnieku un zivju barībai.

Kā informēja Inese Magdalenoka, pupiņu audzēšana zemniekiem varētu būt ienesīga papildnozare, jo no viena hektāra labos apstākļos var iegūt divas tonnas ražas, bet maksa par vienu tonnu ir 500 dolāri. Pupiņas var realizēt Eiropā, jo to audzēšanai plašos apmēros jau pievērsušies Lielbritānijas zemnieki.

Rajona zemniekiem būs iespē-

ja vērot arī ražas novākšanu Gribolvā, novērtēt jau izaudzēto kultūru. Savos spriedumos zemnieku saimniecības «Gribolva» īpašnieks Jāzeps Sērmais nav pārsteidzīgs. Tad jau redzēs, viņš teica «Novadniekam», atbildot uz jautājumu, vai Heinza pupiņu audzēšanai pievērsīsies turpmāk. Patlaban kultūra raizes nerada, lauks spirti sazaļojs, izveidojušies pākšu aizmetņi.

L.Rancāne

Tieši dziesmā un tieši dejā tavš mūžs ir ierakstīts

Stabulnieku pagasta kultūras namā uz izcilās deju skolotājas, pedagogiskā darba teicamnieces **MARIJAS INDĀNES** mūža piemiņai veltītu sarīkojumu, kas notika pagasta dienu ietvaros, pagājušajā piektdienā pulcējās viņas bijušie kolēģi, audzēkņi, dejojāji, kaimiņi un citi pagasta iedzīvotāji, kuriem bijusi tā laime pazīt šo spilgto personību. Marijas Indānes darba gadi aizritēja Dravnieku pamatskolā, kur viņa mācīja latviešu valodu un literatūru, bet neaizmirstamu ieguldījumu deva tautas mākslas kopšanā, paaudzi pēc paaudzes pievērsot dejošanai un ar saviem kolektīviem regulāri gūstot augstus novērtējumus rajona un pat valsts skatēs. Principiāla, prasīga, strādīga, erudīta un cilvēciska, — tāds galvenais vilcienis laikabiedru atmiņās palicis Marijas Indānes tēls.

Ilga Raubiško, Stabulnieku kultūras nama vadītāja, dod zīmi sarīkojuma uzsākšanai. Skan mūzika, dzejas rindas vakara vadītājas, Riebiņu novada dzimtsarakstu nodaļas vadītājas Monikas Litavnieces izpildījumā, uzstājas Stabulnieku sieviešu vokālais ansamblis. Uz skatuves palielinās sievietes portrets, no kura uz zāle sanākušajiem skatītājiem noraugās vēriņu, skaidru acu skatiens. Liekas, viņas gars ir šepat telpā, starp ļaudīm un audzēkņiem, kuras viņa tik ļoti mīlēja. Uz atmiņu stāstījumiem aicināti cilvēki, kas Mariju Indāni labi pazina un atceras, — Valentina Mičule, Genovefa Vanaga, Anita Erta, Ilze Broka un citi. Skolotājai būtu liels prieks redzēt, ka viņas sēta sēkla ir kritusi labā augsnē, ka Stabulniekos joprojām aug jauni dejojāji, bet tie, kuri no dzimtas puses aizjuši plašā pasaulē, tagad atraduši jaunus kolektīvus vai pat pašus kluvuši par vadītājiem. Tāpēc pedagoges piemiņas pasākumā uz skatuves viens otru nomaina Stabulnieku vidējās paaudzes de-

jojāji, «Dancari» no Preiļiem, mazie dejojāji no Galēniem, bet no Varakļāniem aicināta senioru deju kopa. Varakļānu kapsētā skolotāja atdusas, piemiņas dienas ritā uz turieni ar ziediem devās Dravnieku pamatskolas un pagasta pārstāvji. Skolotāja bijusi arī liela dziedātāja, tāpēc piemiņas pasākumā daudz vietas atvēlēts dziesmām. Stabulnieku vidējās paaudzes dejojāji ir kolektīvs, ko Marija Indāne vadīja līdz pašai aiziešanai mūžībā 2002. gadā.

Pērn skolotājai apritēja 80. gadi kopš dzimšanas. Šo jubilejas sarīkojumu bijām palikuši viņai parādā, «Novadniekam» teica Monika Litavniece, atzinīgi novērtējot deju kolektīvu vadītājas Natālijas Balodes iniciatīvu, jo tieši pēc viņas ierosmes arī tapis šis sarīkojums.

Marijas Indānes mūžs sācies Madonas rajona Stirnienē. Pirmās darba gaitas saistītas ar Varakļāniem, bet visa turpmākā dzīve aizvadīta, skolējot Stabulnieku jauno paaudzi. Darbam ziedots viss, arī personīgais laiks, tāpēc pedagogei nav bijis savas ģimenes, taču ar siltu sirdi viņa dzīvē izvadīja audzināmās klases, iemācot augstus tikumiskos principus un virzot uz ideāliem mērķiem. Viņas veikums novērtēts ar piešķirto nosaukumu «Izglītības darba teicamniece», ar citiem apbalvojumiem. Skolēni, darba biedri, kaimiņi apbrīvoja viņas vienmēr teicamā izskatā sakopto, ziedošo dārzu, kas tagad palicis par piemiņu no Marijas. Bet vislielāko gandarījumu skolotājai devis darbs ar deju kolektīviem, ko viņa uzsākusī tūlīt pēc ierašanās skolā un kam veltījusi gadu desmitus. Deju kolektīvus vadījusi arī apkārtnējos pagastos — Siļukalnā, Saunā, bijusi rajona skolēnu deju kolektīvu virsvadītāja. Nenotika nevieni dziesmu svētki rajonā vai Rīgā, kad uz tiem nebūtu Marijas Indānes vadītie deju kolektīvi.

Savās atmiņās ar «Novadnieku»

● Skolotājas Marijas Indānes iedibinātās tautas deju tradīcijas jaunajā paaudzē joprojām dzīvas, to piemiņas sarīkojumā pierādīja deju kolektīvi.

dalījās Ilze Broka, kuras deju kolektīvi no Preiļiem skatēs aizvien iegūst teicamus rezultātus. Ilze kādreiz mācījās Dravnieku pamatskolā un no 1. līdz 9. klasei dejojusi Marijas Indānes vadītajos kolektīvos. Skolotāja bija ļoti iecienījusi izbraucienus un ekskursijas audzēkņu redzesloka paplašināšanai, stāstīja Ilze, braukuši uz Lietuvu, Igauniju, Leningradu. Mācot dejas, viņa bija ļoti stingra, pedantiska, prasīga, bet skolotājas nopelni ir tas, ka man dejojšana patīk no mazām dienām, un tagad var teikt, ka esmu pārņēmusi viņas stafeti. Skolotājai bija prieks par manu deju kolektīvu panākumiem.

Tekla Stude no Preiļiem savkārt par Mariju Indāni teica, ka tā bija skolotāja, ko nevar aizmirst, viņa visai dzīvei devusi ļoti labus

latviešu valodas zināšanu pamatus. Arī Tekla ilgus gadus bija dejojusi skolas deju kolektīvā. Marijas Indānes audzēkne Anita Erta atcerējās, ka skolotāja bijusi prasīga, taču vienlaikus arī kā draudzene, pie kuras var pacieņoties mājās. Viņai piederējusi plaša bibliotēka, grāmatas atļāvusi izmantot arī audzēkņiem, palīdzējusi atrast atbildes uz dažādu olimpiāžu jautājumiem, tāpēc vienmēr ieguvuši pirmās vietas. Mācījusi izprast un pašiem rakstīt dzeju, bijusi sportiska, labi dziedājusi. Ar meitenēm izveidojusi ansambli un mācījusi dziesmas no R. Paula platēm, kas toreiz tikko parādījās. Tolaik vadījusi arī fizikultūras stundas, likusi nopietni trenēties, kā rezultātā sacensībās gūtas uzvaras. Vienmēr ar šokolādes tāfelīti pavadījusi pie starta un sagai-

dījusi finišā. Pratusi vadīt motociklu, kas viņai piederējis. Skolotāja mudinājusi uz gara attīstību, uz inteliģenci un viņas audzināmo klašu absolventi dzīvē esot daudz sasnieguši.

Dravnieku pamatskolas direktore Evelīna Visocka savu bijušo darbinieci raksturoja kā Skolotāju ar lielo burtu. Viņa bija izcila, teica direktore, ar ļoti lielu pienākuma apziņu, darbīgumu, enerģiju gan priekšmeta mācīšanā, gan klašu audzināšanā, gan dejojāju vadīšanā. Skolā joprojām turpinās deju tradīcijas, ko tagad kopj Natālija Balode.

Piemiņas sarīkojumā vairākkārt tika uzsvērts, ka izcilās pedagoges Marijas Indānes mūžs ierakstīts dziesmā, dejā, ziedos un audzēkņos.

Sudrabs – cēls, pārbaudīts un rūdīts dārgmetāls

Sākums 1. lappusē.

Valentīna un Jānis BOJĀRI kāzu datumam bija izvēlējušies 19. novembri. Viņu ģimene svētīta ar kuplu bērnu pulciņu, izaudzētas četras meitas un dēls, sagaidīta arī pirmā mazbērna piedzimšana. Dzīvesbiedri ir lepnī par savām piecām atvasēm.

Silvija un Jāzeps GOROŽNIEKI būt kopā viens otram solījās 25. septembrī. Ritā lijs tik stiprs liets, ka nācies meklēt gumijas zābakus, bet dienā spīdējusi saule, solot skaistu kopdzīvi. Tā arī bija, — ģimenē izaudzināta meita un divi dēli. Sievai ir tuvi rokdarbi, grāmatas, vīram — amatniecība.

Aleksandrs un Jekaterina ZUROVI iepazinās vīra armijas gaitās. Kāzas nelielā draugu pulkā nosvinētas 2. oktobrī. Dzīvesbiedri izaudzinājuši meitu un dēlu. Jekaterinas skaistā balss, kad viņa uzstājas kopā ar ansambli, priecējusi daudzus klausītājus.

Riebiņu novadā ir arī citas stipras ģimenes, kas var atskatīties uz 25 gadu kopdzīvi, bet dažādu apstākļu dēļ svinībās nepiedalījās.

Sudrabkāzniekus novada domes vārdā sveica domes priekšsēdētāja vietnieks Henriks Vibornais, goda vedēji Anna un Jānis Kupri, no saviem tuviniekiem gaviļnieki saņēma klēpjiem ziedu, skānēja dzeja, dziesmas. Kāzu jubilāri saņēma apsveikumus no Hipotēku bankas Preiļu nodaļas — katrs pāris ziedošu, baltu liliju. Mīlestība starp vīru un sievu ir salīdzināma ar ugunsgrūdu, teica priesteris Andris Ševels. Lai tas degtu, vajadzīga malka, ko ugunsgrūdam pieliek viens un otrs. Šī malka ir mazie, mīļie vārdi, labie darbi, cieņa, sapratne, ko viens otram izrāda. Priesteris aicināja pārus atjaunot pirms 25 gadiem dotos laulības solījumus, saistot sevi ar mīlestības un uzticības saistēm, un deva savu svētību. Emocionāli skaists un aizkustinošs bija brīdis, kad katrs pāris pasnie-

● Sudraba apliecību Silvijai un Kārlim Slūkām goda vedētāja Jāņa Kupra (no labās) klātbūtnē pasniedz Riebiņu novada dzimtsarakstu nodaļas vadītāja Monika Litavniece.

dza viens otram labo roku un ar «jā» atbildēja uz priestera jautāju-

mu «Vai gribat vienmēr dzīvot savstarpējā mīlestībā, kā to esat

solījuši laulības dienā?»

Ja ikdienā strādājat pie datora

Darba aizsardzības likumā, kas nosaka vispārējās darba drošības un veselības aizsardzības prasības darba vietās, noteikts, ka darba devējam jānovērtē iespējamais risks darba vietās un jāveic visi nepieciešamie pasākumi, lai šo risku novērstu vai pēc iespējas samazinātu.

Kādi riska faktori ir darbā pie datora?

Pēdējo gadu laikā strauji pieaug datora lietotāju skaits. Datorus izmanto ne vien darba vietās, bet arī brīvajā laikā. Darba vietā pie datora pastāv riska faktori, kas var ietekmēt cilvēka veselību.

Darba vidi pie datora raksturo:

- ✓ Darba vietas iekārtojums;
- ✓ Darba organizācija;
- ✓ Dabiskais un mākslīgais apgaismojums;
- ✓ Troksnis;
- ✓ Telpas mikroklimats;
- ✓ Elektromagnētiskais lauks, statiskā elektrība un citi faktori.

Riska faktori, iedarbojoties uz mūsu organismu, var radīt redzes, fizisko un garīgo pārslodzi.

3.04.2001. ir pieņemti MK noteikumi nr. 153 «Darba drošības un veselības aizsardzības noteikumi, strādājot ar displeju un iekārtojot darbstaciju» (turpmāk noteikumi nr. 153), kuru mērķis ir pēc iespējas samazināt vai novērst riska faktorus darba vietā pie datora. Par noteikumu prasību ievērošanu ir atbildīgs darba devējs.

Noteikumu prasības attiecas uz darbiniekiem, kuri, veicot savus

pienākumus, katru darbadienu pie displeja strādā vismaz divas stundas.

Kas noteikti jāievēro darba devējam?

Darba devēja pienākumi:

- ✓ Noteikt un novērtēt riska faktorus darba vietā pie datora, veikt noteikto risku novēršanas vai samazināšanas pasākumus un par to informēt darbiniekus;
- ✓ Iekārtot darba vietas pie datora atbilstoši šo noteikumu minimālajam darba aizsardzības prasībām;
- ✓ Apmācīt darbiniekus, kā samazināt kaitīgo faktoru iedarbību uz veselību pirms darba uzsākšanas, kā arī tad, ja darba vieta pie datora tiek būtiski mainīta;
- ✓ Dot iespēju darbiniekiem ikdienas darbā izmantot periodiskas atpūtas pauzes vai mainīt darba raksturu;
- ✓ Iesaistīt darbiniekus darba aizsardzības jautājumu risināšanā;
- ✓ Nodrošināt darbiniekiem obligātās veselības pārbaudes normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā, tajā skaitā redzes pārbaudi.

Ko darbinieks var prasīt no sava darba devēja?

Darba devējam darbinieki, kuri strādā pie datora, jānodrošina ar obligātajām veselības pārbaudēm (MK noteiktajā kārtībā (04.03.1997. MK noteikumi nr. 86 «Noteikumi par obligāto veselības pārbaudi un apmācību pirmās palīdzības sniegšanā» (1. piel-

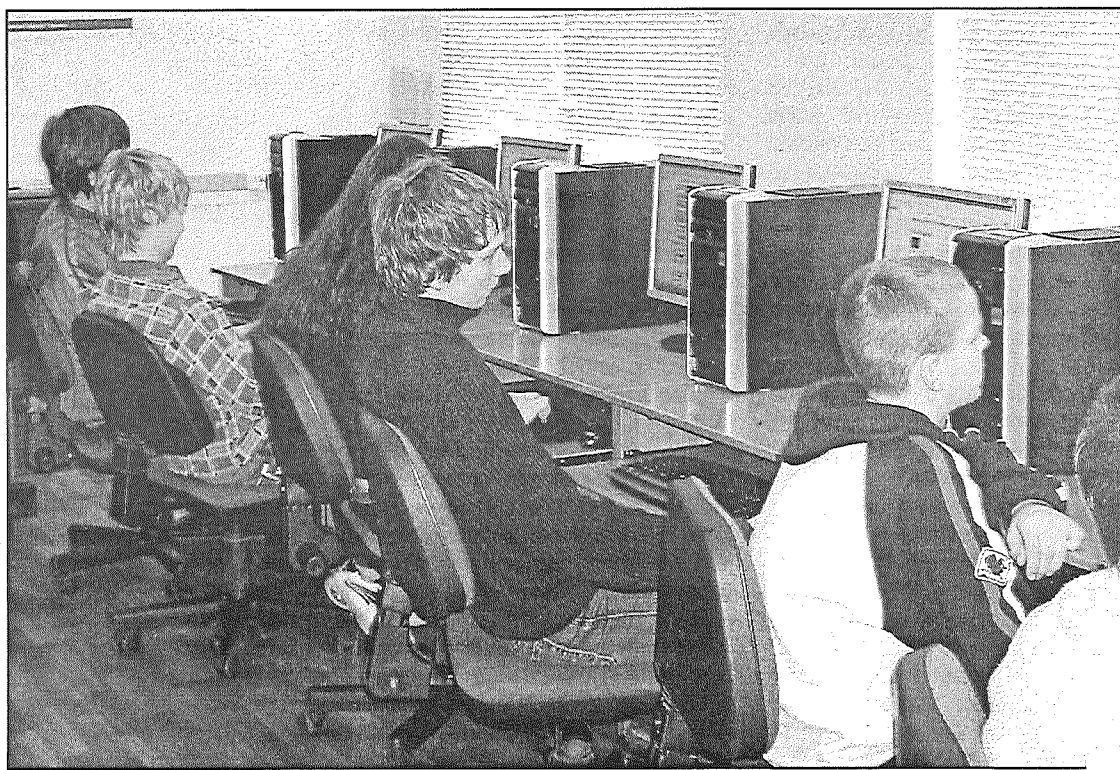

Foto no «Novadnieka» arhīva.

kums – «Paaugstināts redzes spriedzinājums» un «Fiziskās pārslodzes») un 12.01.1998. LM rikojums nr. 8 «Par obligāto veselības pārbaudu veikšanas kārtību»). Redzes pārbaudes jāveic tiem darbiniekiem, kuri ar datoru strādā vismaz 2 stundas dienā. Veselības pārbaudes, kas saistītas ar fiziskajām pārslodzēm, jāveic tiem darbiniekiem, kuru darbs ir saistīts ar patstāvīgu intensīvu datu ievadišanu visas darbadienas laikā. Ja darbinieks ir pakļauts vēl citiem kaitīgiem faktoriem, tad viņam jānodrošina šiem faktoriem atbilstošas vese-

libas pārbaudes.

Ja, ilgstoši strādājot pie datora, darbiniekam ir pasliktinājusies redze – vai no darba devēja var prasīt apmaksāt izdevumus brillu iegādei?

Ja obligātās veselības pārbaudes laikā ārsts konstatē, ka, strādājot pie datora, darbiniekam nepieciešama redzes korekcija, un to ieraksta «Obligātās veselības pārbaudes kartē», tad saskaņā ar noteikumiem nr. 153 darba devējs apmaksā izdevumus par korekcijas brillu iegādi. Par apmaksas apjomu ieteicams vienoties koplīgumā vai uzņēmuma

iekšējās kārtības noteikumos.

Noteikumos nr. 153 noteiktas minimālās prasības, kurām jāatbilst displejam, tastatūrai, darba galdam, darba krēslam, darba atelpas iekārtojuma, tajā skaitā darba videi (apgaismojumam, tiešajiem atspīdumiem un atspulgiem uz displeja, troksnim, mikroklimatam), programmatūrai, pareizai darba organizācijai.

Ergonomiski pareizas darba vietas iekārtošanai datora darba devējs var izmantot dažādus standartus vai metodes. Būtiska ir noteikumu nr. 153 prasību ievērošana, nevis veids, kā to realizē.

Daudzveidīgais šokolādes brīnums

Šokolādes pirmsākumi mēklējami Amerikā pirms 3000 gadiem, bet šokolāde cietā veidā pirmo reizi tika pagatavota Šveicē 19. gadsimta sākumā. Dažādos gadsimtos un laikos tā tika uzskatīta par bagātības apliecinājumu, par brīnumainu dziedinošu līdzekli, reizēm arī par veselībai kaitīgu produktu. Taču tā joprojām garšo cilvēkiem visā pasaulē.

Jo vairāk kakao, jo rūgtāka

Šokolādes galvenie komponenti ir kakao pulveris, kakao sviests un cukurs, kam pievieno arī citas sastāvdaļas – piena pulveri, vaniļiņu, riekstus, rozīnes. Ražošanas masā šokolādes masa pārtoptāfelītēs, kas var uzglabāties ilgu laiku, nezaudējot savas labās īpašības. Ja masas daļiņas ir pārāk lielas, ēdot šokolāde šķiet smilšaina, ja pārāk mazas – tā sāk atgādināt mālu vai plastilīnu.

To, cik šokolāde būs rūgtā, nosaka kakao pulvera īpatsvars. Rūgtajā šokolādē tas pārsniedz 60-70% (visrūgtākā mūsu veikalos sastopamā šķirne satur 86% kakao), piena šokolādē – ap 30%, bet baltajā šokolādē nav vispār.

Šokolādes kvalitāte visvairāk

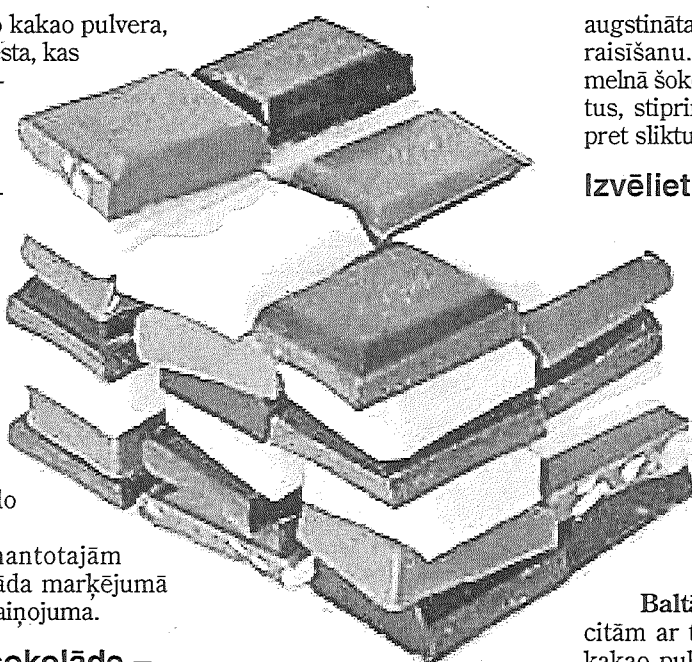
atkarīga nevis no kakao pulvera, bet no kakao sviesta, kas ir visai dārga izejviela. Kakao sviestu mēdz aizstāt ar citām, lētākām un vieglāk iegūstamām augu taukvielām, piemēram, saulespuķu, sojas vai palmu eļļu. Tas ievērojami pasliktina produkta garšu un tādu izstrādājumu vajadzētu saukt par saldo tāfelīti.

Ziņas par izmantotajām izejvielām jānorāda marķējumā uz šokolādes iesaiņojuma.

Kvalitatīva šokolāde – derīga veselībai

Labam produktam ir sekojošas pazīmes: tāfelītei ir gluda, spīdīga virsma, lūzuma vietā šokolāde ir izteikti matēta, laužot – kraukšķīga, bet, uzlikta uz mēles, kust mutē, jo kakao sviests sāk kust jau 32 grādu temperatūrā.

Šokolādes izstrādājumi jāglabā sausā vietā apmēram 15-20 grādu temperatūrā. Ražotāji pastiprināti rūpējas par hermētisku ie-

saiņojumu, jo šokolāde mēdz uzsūkt dažādus aromātus no apkārtējās vides.

Pēdējā laikā medīķi atzinuši – mērenās devās šokolāde nekādu kaitējumu veselībai nenodara, bet nāk pat par labu. Domas, kas ir mērena deva, gan svārstās: no vienas simtgrammas tāfelītes nedēļā līdz tādai pašai dienā. Šokolādi vairs tik ļoti nevaino par vielmaiņas traucējumu, piņņu un pa-

augstināta holesterīna līmeņa izraisīšanu. Toties tiek atzīts, ka melnā šokolāde satur antioksidantus, stiprina imunitāti un palīdz pret sliktu noskaņojumu.

Izvēlieties un baudiet

Piena šokolādi visvairāk ciena bērni. Līdz ar citām sastāvdaļām tai tiek pievienots piena pulveris. Piena šokolādes garša ir maigāka, nav tik rūgtā. Dažos pētījumos gan esot konstatēts, ka piena piedeva mazina šokolādes antioksidatīvo iedarbību.

Baltā šokolāde atšķiras no citām ar to, ka nemaz nesatur kakao pulveri, tā ir gatavota uz kakao sviesta bāzes. Saimnieces, kurām patīk mājās gatavot dažādus našķus, arī novērtē baltās šokolādes iespējas, jo tā gatavojama izskatās vieglāka un gaisīgāka.

Melnā jeb rūgtā šokolāde. Par tādu uzskata šokolādi, kurā kakao saturs pārsniedz 70%. Var teikt, ka tā šobrīd ir modē. Tieši šim šokolādes veidam tiek piedēvētas antioksidanta pazīmes. Esot pat aprēķināts, ka, dienā apēdot 100 g melnās šokolādes un lieto-

jot 150 g sarkanvīna, var samazināt sirds un asinsvadu slimību risku un paildzināt mūžu par gadiem sešiem.

Porainā šokolāde iekarojusi daudzū karumnieku simpātijas. Vienā no ražošanas procesa posmiem šokolādes masa ar speciālas turbīnas palīdzību tiek putota, ievadot tajā ogļskābo gāzi un slāpekli, kas pēc tam izdalās, atstājot aiz sevis poras, kas var būt dažāda lieluma.

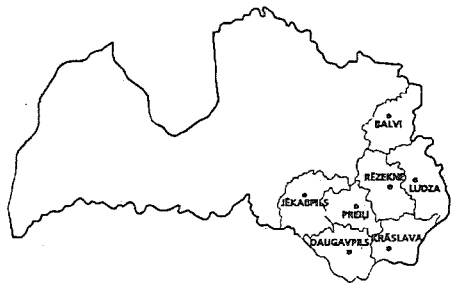
Šokolāde ar... lazdu riekstiem, mandelēm, zemesriekstiem, rozīnēm, aprikozēm, vafeļu vai karamēļu drumslām, uzpūstajiem rīsiem vai citām piedevām. Katra no tām dod jaunu niānsi garšai un konsistenci.

Augļi un rieksti šokolādē. Šo produkcijas veidu ciena cilvēki, kuri vēlas, lai ēdiens, arī saldumi, ko viņi lieto uzturā, būtu cik vien iespējams nesamākslots un visas sastāvdaļas bez pūlēm nosakāmas, nevis pārstrādātas amorfā masā. Līdz ar tradicionālajiem lazdu riekstiem, mandelēm, plūmēm un rozīnēm tumšajā šokolādē piedāvā arī aprikozes, ķiršus, zemenes, avenes, ciedru riekstus un banānus gan tumšajā gan baltajā šokolādē.

Sagatavoja L. Kirillova
Izmantoti Latvijas preses materiāli

KAIMINU RAJONOS

Pašvaldība atbalstīs ar stipendijām

Rēzeknes dome izsludinājusi konkursu par pašvaldības stipendiju piešķiršanu 2007./2008. mācību gadā. Pašvaldība noteikusi atbalstāmās specialitātes: ārsts, būvzinātnieks, pedagogs ar novirzienu eksaktajās un svešvalodu zināšanās. Noteikts arī stipendijas apmērs, kas būs 75 procentu apmērā no valsti noteiktās minimālās mēnešalgas pilna laika augstākās izglītības programmās studējošiem un 85 procentu apmērā – maģistrantūrā studējošiem. Pretendenti uz stipendijām jābūt Rēzeknes iedzīvotājiem, jāpārvalda valsts valoda, kā arī sekmju vidējais līmenis nevar būt zemāks par septiņām ballēm.

«Rēzeknes Vēstis»

RĒZEKNES RAJONĀ

Rēzeknes rajonā augustā samazinās autobusu reisu skaitu, daļu atceļ pavisam

AS «Rēzeknes autobusu parks» līgumsaistību izpildes problēmu dēļ daļa Rēzeknes rajona maršrutu tiks atcelta augustā, bet daļa reisu likvidēta pavisam.

Kā aģentūru LETA informēja Rēzeknes rajona padomes sa-

biedrisko attiecību speciāliste Laura Ieviņa, Rēzeknes rajona padomes pasažieru pārvadājumu komisijas ārkārtas sēdēs ir izskatīts jautājums par «Rēzeknes autobusu parka» apkalpoto maršrutu optimizāciju. Komisija apstiprināja un pieņēma optimizācijas variantu, kas nosaka, kuriem maršruti tiks samazināts reisu skaits, kuri tiks atcelti pavisam un kuri tiks atcelti laikā no 1. līdz 31. augustam.

Rēzeknes rajona padome jau 11. jūnijā no autobusu parka valdes priekšsēdētāja Vasilija Smuļa saņēma iesniegumu, kurā norādīts, ka sakarā ar autobusu vadi-

tāju un kvalificētu remontstrādnieku trūkumu uzņēmums nespēj veikt līgumā noteiktās saistības, tāpēc vēlas lauzt līgumu un no 13. augusta pārtraukt saistību izpildi.

Rēzeknes rajona padomes priekšsēdētājs Monvids Švarcs teica: — Mērķis ir atrisināt šo situāciju, lai neciestu pasažieri. Nākamā gada janvārī jārīko jauns konkurss par pasažieru pārvadājumiem Rēzeknes rajonā, tāpēc atrast citu pasažieru pārvadātāju, kurš strādātu tikai līdz šī gada beigām, nav iespējams. Maršrutu optimizācija šajā situācijā bija vienīgais risinājums.

Panākta vienošanās, ka autobusu parks apņemas veikt pasažieru pārvadājumus līdz līgumā paredzētai termiņa beigām, ja tiks veikta konkrēta maršrutu optimizācija. Tas palīdzēsot pārvarēt krīzes situāciju uzņēmumā. Pirmkārt, būs iespēja pieņemt darbā jaunus autobusu šoferus, jo pašlaik notiek autovadītāju kursi. Otrkārt, remontstrādniekiem būs iespēja salabot autobusus. Treškārt, tiks ievērots darba režīms šoferiem.

Uzņēmuma pārstāvjiem, pagastu priekšsēdētājiem un komisijas locekļiem savstarpēji vienojoties, tika izveidots optimālais iz-

maiņu saraksts. Reisi tiks atcelti galvenokārt augustā, un ar 1. septembri tie tiks atjaunoti.

Pilnībā atcelti divi reisi no Rēzeknes uz Kaunatu. Šajā maršrutā autobusi kursēs piecas reizes dienā. Atsevišķos reisos paredzēts maršrutus veikt tikai noteiktās darbdiēnās.

Rēzeknes rajona padome ir saņēmusi autobusu parka garantijas vēstuli, ka uzņēmums turpinās līgumā noteikto saistību izpildi arī turpmāk. 2008. gada janvārī tiks rīkots jauns konkurss.

«Rēzeknes Vēstis»

JĒKABPILS RAJONĀ

Romī atgādina bērniem par tautas tradīcijām

Vasara ir bagāta ar pasākumiem, kuros piedalās čigāni. Jēkabpils romu biedrības vadītāja Laila Leiskina stāsta, ka isi pirms Ligo svētkiem biedrībā tika īstenots projekts «Otiņa un zīmulis». Pasākums bija domāts čigānu bērniem, un lielākoties tajā piedalījās romi vecumā no 8 līdz 12 gadiem. Zīmēšanas konkursā nebija noteikta konkrēta tēma, tāpēc mazie varēja attēlot visu, ko sirds vēlas. Labāko zīmējumu autoriem tika pasniegtas balvas.

Savukārt Jāņos tika īstenots projekts «Čigāns, daba un tās esamī-

ba», kuru atbalstīja pilsētas dome.

— Tā mērķis bija pulcināt kopā čigānu ģimenes, jo pēdējā laikā daļa no tām dzīvo šķirti viena no otras, nav vairs tādas kopības kā agrāk, — stāsta L. Leiskina. — Tādēļ sagājām kopā, lai izrunātu savu pagātli, esību šodienā, iezīmētu rītdienas aprises. Atgādinājām bērniem par mūsu tautas tradīcijām. Uzdevām jaunajai paaudzei jautājumus par to, ar ko mūsu senči lepojas: kādi ir raksturīgākie, spilgtākie tautas tēpa elementi, nacionālais ēdiens un tamlīdzīgi. Un, lūk, izradās, ka mūsu bērni drīzāk prot atšķirt vienas mašīnas marķu no otras, taču nezina, ka čigānu galvenais transportlīdzeklis vienmēr un visos laikos bijis zirgs; ka mūsu

tautas raksturīga iezīme ir prasme zīlēt. Neviens no klātesošajiem 20 bērniem nemācēja pateikt, ka romi uzturā parasti lietojuši aitas gaļu, īpaši šo dzīvnieku galvas. Tāpēc nolēmām, ka vecākiem vairāk jādarbojas ar saviem bērniem, stāstot par tautas vēsturi, likteni, parašām un tradīcijām. Iepārņots savākt materiālus un noorganizēt 2–3 dienu semināru par šīm tēmām.

Aktīvi darbojies arī Jēkabpils romu ansamblis. Jūlija sākumā tas piedalījās festivālā Madonā, bet jūlija beigās grupa dosies turnejā pa Sabili, Kandavu un Kuldīgu. Augustā to sagaida brauciens uz Lietuvu, jo piedalīties romu koncertos to uzaicinājis kaimiņvalsts tautiešu organizācija.

Jēkabpils domes mājas lapa guvusi starptautisku atzinību

Pasaules elektronisko mediju un interneta lapu konkursā «Elektronisko mediju balva 2007» e-vaidības nominācijā par veiksmīgāko atzīta Jēkabpils pašvaldības mājas lapa. Par to kārtēja domes sēdē informēja domes izpilddirektors Dainis Līcis. Konkurss pašvaldība pieteica projektu «Jēkabpils pilsētas domes informācijas centra elektroniskie pakalpojumi iedzīvotājiem un uzņēmumiem».

Elektronisko mediju balvas mērķis ir apzināt labākos nozares informācijas projektus Latvijā un veicināt jaunu ieceru rašanos. Konkurss dalībniekus vērtēja atbilstoši starptautiskiem kritērijiem. Tā uzvarētāji piedalīsies citā pasaules elektronisko mediju mājas lapu konkursā, ko organizē ANO un kas notiek reizi divos gados. Tajā piedalās 168 valstis.

D. Līcis stāstīja, ka atzinību palīdzējuši gūt iedzīvotājiem piedāvātie elektroniskie pakalpojumi: sludinājumi, jautājumi domei, iespēja pieteikt vizītes pie amatpersonām, aizpildīt iesniegumu veidlapas. Jauna iecere esot elektroniska paraksta ieviešana.

«Brīvā Daugava»

LUDZAS RAJONĀ

Karš joprojām atgādina par sevi

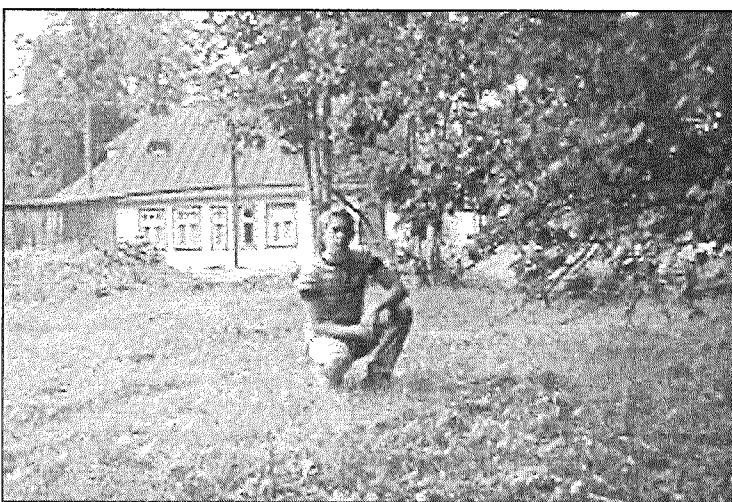
Nesprāgušās municijas neitralizētāji brauc ne tikai misijās uz pasaules karstajiem punktiem. Darbs viņiem ir arī tepat, Latvijā.

Kā stāsta Nesprāgušās municijas neitralizēšanas vienības 3. vada grupas komandieris, štāba virsseržants Uldis Adijāns, mūsu zeme vēl joprojām slēpj daudz sprāgstvielu ne tikai no Otrā, bet pat no Pirmā pasaules kara. Īpaši daudz to ir vietās, kur pāri gājusi frontes līnija un notikušas kaujas, bet ne tikai. Pēckara gados, kad sprāgstvielu bija pilni meži, pušēji bieži vien tās savāca, pārnesa uz citu vietu, dižos noslicināja vai citādi paslēpa no pieaugušo acīm. Pašlaik, kad paplašina un padziļina vecos dižus, rok māju pamatus, tādi bīstami atradumi nav nekāds retums. Uz nesprāguša lādiņa vai minas var uzdurties arī daudz vienkāršāk, piemēram, apstrādājot dārzus.

Kā saka Uldis Adijāns, šie lādiņi ir gan tādi, kas nav tik bīstami,

gan tādi, kuriem pat pieskarties nedrīkst. To, kā ar negaidīto atradumu rīkoties, zinās tikai speciālisti. Tāpēc visos gadījumos, kad esat atraduši aizdomīgu priekšmetu, kas jums atgādina minū, lādiņu vai ko tamlīdzīgu, nekādā gadījumā nedrīkst to kustināt un censties izpētīt. Arī tad, ja jums šķiet, ka jūs visu zināt, iznākums var būt traģisks. Vienkāršākā un pareizākā rīcība: ziņot policijai pa tālruni 02, glābšanas dienestam 112, vai arī tieši zemesardzei. Informācija tiek nodota nesprāgušās municijas neitralizētājiem. Viņi atbrauc un uz vietas arī izlemj, kā rīkoties. Šajos gadījumos nekāda pašdarbība nav pieļaujama.

Pareizi rīkojās Mērdzenes jaunieši Sandis Melnis un Dainis Bondars. Pirms dažām nedēļām Sandis plāva zāli ciemata centrā pie pagastmājas, aptiekas un ambulances. Zem krūma netālu no pagastmājas Sandis pamanīja, ka no zemes rēgojas lādiņam līdzīgs priekšmets, trimeris to gandrīz

● Sandis parādīja to vietu Mērdzenes centrā, kur viņa zāles plāvējs zem krūma negaidīti uzdūrās metāliskajam priekšmetam.

skāra. Bija redzama tikai viena tā daļa. Sandis tūlīt novērtēja, kas tas var būt, un ziņoja policijai. Tā kā nesprāgušās municijas speciālisti jau bija izsaukumā turpat netālu, viņi ieradās ļoti ātri. Izrādījās, ka tā ir jaudīga 120 mm minmetējmina. Kā tā nonākusi un tik

ilgi nepamanīta gulējusi ciemata centrā, tagad grūti pateikt.

Kāds savulaik ar minū jau bija darbojies, un šobrīd tā nebija sprādzienbīstama, jo detonators bija noskrūvēts. Sandim ļāva no droša attāluma pavērot, kā šo lādiņu uzspridzina. Kā pūsis atzīst,

skats bija visai iespaidīgs.

Sandis pats gatavojas savu karjeru veidot militārajā jomā, tāpēc ar interesi skatās TV raidījumus par kara lietām. Tāpēc situācijas nopietnību viņš aptvēra uzreiz. Kā atzīst Uldis Adijāns, ja tāda stīpruma mina būtu sprāgusi ciemata centrā, ķeža būtu liela. Ciemata mājām izbirtu ne tikai logi. Mālači pušī, viņi bija ne tikai vēriģi, bet arī rīkojās tā, kā vajadzīgs.

Pirms dažām dienām Cirmas ezera krastā, labiekārtojot jaunceļamās atpūtas bāzes apkārtni, atrada 2. pasaules kara artilērijas bruņometēju lādiņu. Arī to speciālisti neitralizēja.

Ludzā, Stacijas ielā, kur liek jauno ietves bruģi, pagājušajā nedēļā smilšu kravā strādnieki pamanīja divus aizdomīgus priekšmetus. Arī par to ziņoja sapieriem (tā šos speciālistus vēl joprojām sauc tautā).

Secinājums viens: esiet uzmanīgi! Pārgalvība šai lietā nav sabiedrotāis.

«Ludzas Zeme»

POLICIJAS ZINĀS

No 16. līdz 22. jūlijam Preiļu rajona policijas pārvaldē reģistrēti 40 iesniegumi. Kā informē rajona policijas pārvaldes priekšnieka palīdzē Liena Lāce, šajā laikā posma notikuši septiņi ceļu satiksmes negadījumi, konstatētas piecas zādzības, seši mantas tīšas iznīcināšanas vai bojāšanas gadījumi. Reģistrēti trīs sīkā huligānisma gadījumi, notikuši divi ugunsgrēki.

Neklausa policistus

16. jūlijā Preiļos kāds 1966. gadā dzimis vīrietis nepakļāvās policijas darbinieku likumīgajām prasībām.

Nozaga... upenes un kabeli

16. jūlijā Turku pagastā kāds 1960. gadā dzimis vīrietis konstatēja, ka no viņa pagalma ir pazudušas 20 trīs litru burkas un 10 kilogrami upeņu ogu.

21. jūlijā Jersikas pagastā kāds 1962. gadā dzimis vīrietis konstatēja, ka no dārza pazuduši divi plastmasas spaiņi un no ogu krūmiem nolasītas upeņu ogas.

18. jūlijā Līvānos konstatēta televīzijas kabeļa zādzība 91 metra garumā.

Sabojāja mājas sienu

17. jūlijā Līvānos sabojāts kādas mājas sienas apšuvums un pamatu bloks. Māja pieder 1935. gadā dzimušai sievietei.

Dzērumā gribēja tikties ar policistiem

18. jūlijā Preiļos kāds 1983. gadā dzimis vīrietis, būdams alkohola reibumā, nepamatoti izsauca policijas darbiniekus. Sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

Uguns izpostīja ēkas

20. jūlijā Līvānos izdega novada domei piederošs dzīvoklis 15 m² platībā.

22. jūlijā Preiļos nodega kādam 1968. gadā dzimušam vīrietim piederošs šķūnītis. Iespējamais aizdegšanās iemesls – neuzmanīga rīcība ar uguni.

Iebrauca ezerā

22. jūlijā, vadot automašīnu Citroen C1, uz ceļa «Krāslava – Izvalta – Aglona» tās vadītāja, 1961. gadā dzimusi sieviete, neizvēlējās drošu braukšanas ātrumu un rezultātā nobrauca no ceļa braucamās daļas. Mašīna iebrauca ezerā. Bojāta automašīna, cietušo nav.

Preiļu rajona policijas pārvaldes informācija

Neaizmirstiet laikus pārreģistrēt transportlīdzekļus

Joprojām Ceļu satiksmes drošības direkcijas (CSDD) praksē sastopami gadījumi, kad transportlīdzekļi ir pārdoti, atdāvināti vai tamlīdzīgi, bet nav veikta to pārreģistrācija CSDD.

Šādā gadījumā CSDD transportlīdzekļu reģistrā un transportlīdzekļa reģistrācijas apliecībā saglabājas informācija par iepriekšējo īpašnieku. Līdz ar to šis īpašnieks saņem paziņojumus par nesamaksātajiem naudas sodiem,

piemēram, par ceļu satiksmē izdarītiem pārkāpumiem, bez tam viņš ir lidzatlīdzīgs par soda naudas nomaksu. Vēl aktuālāka šī problēma kļūst līdz ar pārkāpumu finšēšanas uzsākšanu ar tehniskajiem līdzekļiem (foto vai video radariem).

Lai izvairītos no šādiem nepatīkamiem starpgadījumiem, CSDD aicina transportlīdzekļu īpašniekus laikus veikt pārreģistrāciju īpašnieka vai turētāja maiņas gadījumā, kā arī pārreģistrēt tos transportlīdzekļus, kuri ir atsavi-

nāti iepriekš, bet pārreģistrācija vēl nav veikta.

Ja transportlīdzekļa jaunais īpašnieks nav atrodams, kā vienīgā palīdzība, ko CSDD var piedāvāt šādā situācijā, ir transportlīdzeklim uzlikt īpašnieka aizliegumu darbībā ar to. Ja šāds aizliegums reģistrēts, citas personas ar šo transportlīdzekli nevarēs iziet tehnisko apskati, kā arī veikt citas darbības CSDD. Šādā gadījumā jaunais īpašnieks būs spiests uzmeklēt iepriekšējo īpašnieku un veikt nepieciešamo pārreģistrāciju.

Vēlas noteikt jaunus Datu valsts inspekcijas maksas pakalpojumus

12. jūlijā Valsts sekretāru sanāksmē tika izsludināts grozījumu projekts noteikumos par Datu valsts inspekcijas (DVI) sniegto maksas pakalpojumu cenrādi. To izstrādājuši Tieslietu ministrijas un DVI speciālisti, informē TM Sabiedrisko attiecību nodaļas pārvaldes vecākā referente Laura Pakalne.

Grozījumi paredz papildināt noteikumus par DVI sniegto maksas pakalpojumu cenrādi ar diviem maksas pakalpojumiem – personas datu aizsardzības speciālista apmācības kurss un per-

sonas datu aizsardzības speciālista zināšanu pilnveidošanas apmācības kurss.

Kā teikts grozījumu anotācijā, 2007. gada 24. maija Valsts sekretāru sanāksmē tika izsludināta personas datu aizsardzības speciālista apmācības kārtība, kas paredz, ka personas datu aizsardzības speciālista apmācības kursa apgūšana ir priekšnosacījums, lai persona reģistrētos par personas datu aizsardzības speciālistu. Turklāt šajos noteikumos paredzēts, ka personas datu aizsardzības speciālistam ir pienākums ik pēc diviem gadiem pilnveidot zināšanas.

Pēc grozījumu stāšanās spēkā būs noteikts, ka maksa par personas datu aizsardzības speciālista apmācības kursu būs Ls 395, savukārt par personas datu aizsardzības speciālista zināšanu pilnveidošanas apmācības kursu – Ls 95.

Grozījumu projekts nodots saskaņošanai Finanšu, Ārlietu, Bērnu un ģimenes lietu, Ekonomikas, Labklājības, Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu, Veselības un Vides ministrijām, Īpašu uzdevumu ministra sabiedrības integrācijas lietās sekretariātam, kā arī Valsts kancelejai.

«Točku» turētājiem būs reāls cietumsods

19. jūlijā spēkā stājās grozījumi Kriminālā likumā, kas nosaka daudz lielāku atbildību par nelegāla alkohola izgatavošanu, glabāšanu, pārveidošanu, realizāciju un arī iegādi. Līdz šim par nelegāla alkohola ražošanu un realizāciju varēja saukt tikai pie administratīvās atbildības un sodit ar naudas sodu. Jaunie likuma grozījumi paredz, ka par nelegāli izgatavota alkohola realizāciju var sodīt ar brīvības atņemšanu līdz trijiem gadiem, piespiedu darbu vai naudas sodu līdz 50 minimālajām mēnešalgām. Par atkārtotu pārkā-

pumu paredzēts cietumsods līdz pieciem gadiem vai naudas sods līdz 100 minimālajām mēnešalgām. Par nelikumīgu alkohola izgatavošanu, glabāšanu vai pārveidošanu, ja tā izdarīta atkārtoti gada laikā, vainīgajam var tikt atņemta brīvība uz laiku līdz trīs gadiem vai uzlikt naudas sods līdz 50 minimālajām mēnešalgām.

Par nelikumīgu alkoholisko dzērienu iegādi, ja tā izdarīta atkārtoti gada laikā, turpmāk vainīgais tiks sodīts ar arestu, piespiedu darbiem vai naudas sodu līdz 50 minimālajām mēnešalgām.

Ja persona labprātīgi pieteiksies policijā, paziņos par nelikumīgu alkohola izgatavošanu, uzglabāšanu un realizāciju, kā arī nodos nelikumīgi uzglabāto alkoholu, tā tiks atbrīvota no kriminālā atbildības.

Ievērojams sods paredzēts arī par telpu nodošanu nelikumīga alkohola ražošanai vai uzglabāšanai. Ja par šādu pārkāpumu pieķers atkārtoti gada laikā, draudēs cietumsods līdz diviem gadiem, arests, piespiedu darbi vai naudas sods līdz 100 minimālajām mēnešalgām.

Prokurori varēs saņemt pabalstu atbilstoši nostrādātiem gadiem

17. jūlijā Ministru kabinets akceptēja grozījumus likumā par prokuratūru. Tos izstrādājuši Tieslietu ministrijas speciālisti saskaņā ar 2006. gada septembrī valdībā atbalstīto koncepciju «Valsts dienestā (civildienestā, tiesā, prokuratūrā, Valsts kontrolē, Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja, Iekšlietu ministrijas sistēmas iestādēs, Ieslodzījuma vietu pārvaldē) nodarbināto personu sociālo garantiju sistēma», «Novadnieku» informē Laura Pakalne, TM Sabiedrisko attiecību nodaļas pārvaldes vecākā referente.

Grozījumi izstrādāti, lai piesaistītu personas darbu uzsākšanai un saglabāšanai valsts dienestā. Likumprojektā izveidots mehā-

nisms, saskaņā ar kuru bērna piedzimšanas pabalsts nosakāms, ņemot vērā personas nostrādāto gadu skaitu no valsts budžeta pilnīgi finansētās iestādēs, kā arī valsts aģentūrās.

Kā teikts likumprojekta anotācijā, valsts dienestā pastāv atšķirības sociālo garantiju apjomos un to saņemšanas kārtībā, tādēļ jānosaka līdzvērtīgas sociālās garantijas. Koncepcijā konstatēts, ka bērna piedzimšanas pabalsta izmaksa nav vienīgā risināmā problēma, jo līdzīga situācija risināma saistībā ar ģimenes locekļa vai apgādājamā nāvi. Pēc grozījumu stāšanās spēkā prokurors varēs saņemt pabalstu mēneša amatalgas apmērā sakarā ar ģimenes locekļa

vai apgādājamā nāvi. Tomēr, ja uz pabalstu pretendēs vairāki tādās valsts iestādēs strādājošie ģimenes locekļi, tad pabalstu varēs saņemt tikai viens no viņiem.

Tiks paredzēta jauna kārtība bērna piedzimšanas pabalsta apmēra noteikšanai, proti, persona, kas valsts dienestā nostrādājusi mazāk par trijiem gadiem, saņems bērna piedzimšanas pabalstu triju mēnešalgu apmērā, ja persona būs nostrādājusi no trijiem līdz sešiem gadiem, tad – četru mēnešalgu apmērā, savukārt, ja darba stāžs būs vismaz seši gadi, tad – sešu mēnešalgu apmērā.

Likuma grozījumi jāpieņem Saeimā.

Autovadītājs dzimis laimes krekliņā

Tā var teikt par kādu Horvātijas iedzīvotāju, kurš izdzīvojis pēc kritiena no 215 metru augstuma automašīnā «Škoda Octavia». Tas noticis, kad viņš netika galā ar transportlīdzekļa vadību uz ceļa malnos un auto iekrita kanjonā.

Horvātu esot izglābis leja augošs koks, kas samazināja trieciena spēku. Nav mazsvarīgi, ka viņš bija piesprdzējies un atvērti drošības spilveni. Rezultāts – mazsvarīgi nobrāzumi.

Ugunsdzēsamais aparāts nav liekais pasažieris

Nelaime nāk tad, kad to parasti gaida vismazāk. To var teikt arī par ugunsgrēkiem, kas izceļas automašīnās. Tieši tāpēc ugunsdzēsamais aparāts bagāžas nodalījumā nevar būt liekais pasažieris.

Ugunsgrēkus iedala četrās klasēs, ko apzīmē ar alfabēta pirmajiem burtiem. Tā kā automašīnas tiek izgatavotas no viegli uzliesmojošiem un labi degošiem materiāliem, liesmas izdosies nodzēst ar dzēšamo, uz kura norādīts, ka var dzēst A, B un C klases ugunsgrēkus.

2004. gadā apstiprinātie ugunsdzēsības noteikumi paredz, ka vieglajam automobilam jābūt aprīkotam ar ugunsdzēsamo aparātu, kurā dzēsējviela ir vismaz litrs vai kilograms. Uzpildes stacijās nopērkamie aerosola baloniņi var likvidēt tikai vidēji spēcīgu svences liesmu, turklāt bijuši gadījumi, kad to izmantošana pat veicinājusi ugunsgrēku.

Jāizvēlas, kāda tipa ugunsdzēsamo aparātu iegādāties – pildītu ar ogļskābo gāzi, ūdens un putu maisījumu vai pulveri. Speciālisti iesaka tādus, kas pildīti ar pulveri, jo šķidrums saturošie ziemā var sasalt. Savukārt ogļskābajai gāzei ir mazāka dzēšanas spēja.

Ja aizdegusies automašīna

(Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta ieteikumi)

- ✓ Apturiet automašīnu un izslēdziet dzinēju.
- ✓ Ieslēdziet rokas bremzi.
- ✓ Izkāpiet no automašīnas un aizveriet durvis.
- ✓ Ja ir cietušie, palīdziet tiem nokļūt drošā attālumā no automašīnas.
- ✓ Sāciet dzēst ar ugunsdzēsamo aparātu.
- ✓ Ja deg motora nodalījums, neveriet uzreiz vaļā pārsegu, bet ievadiet ugunsdzēsamā aparāta strūklu uz motora caur radiatora restēm no priekšas un no sāniem caur atverēm riteņu arkās.
- ✓ Pēc tam veriet vaļā motora pārsegu un turpiniet dzēšanu.
- ✓ Pēc dzēšanas atvienojiet akumulatora klemmes.
- ✓ Izlieciet avārijas zīmi uz ceļa vai palūdziet to izdarīt citiem.
- ✓ Izsauciet ugunsdzēsējus pa tālruni 112 vai 01.

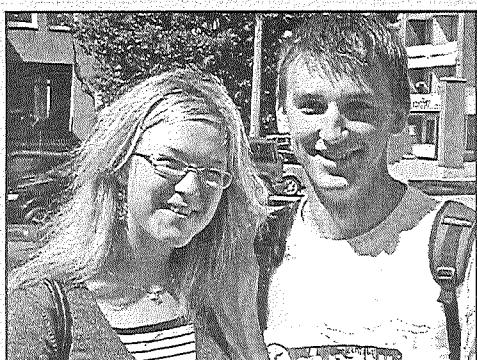

Kādus pasākumus jūs šajā vasarā jau esat apmeklējuši un kādus vēl plānojat apmeklēt?

Agnese Pākste
no Rožkalnu pagasta:

— Esmu apmeklējusi daudz pasākumu gan Preiļos, gan citur Latvijā. Pārsvārā izklaidēties dodos uz Rīgu vai Jelgavu. Biju starptautiskajā smilšu skulptūru festivālā Jelgavā. Diemžēl lietus traucēja izbaudīt pasākuma programmu. 14. jūlijā biju Daugavpils rajona Liksnā festivālā «Muzykys Skrytuļs», kur uzstājas gan jaunās latgāliešu grupas, gan tās, kas jau ir ieguvušas popularitāti. Pasākums bija izdevies. Šobrīd nevaru pateikt, kurp vasaras laikā došos. Ja redzēšu kāda interesanta pasākuma reklāmu, tad noteikti to apmeklēšu.

Imants Petrovs un Aija Spūle no Preiļiem:

— Apmeklējām «Muzykys Skrytuļs» Liksnā. Koncerts bija ļoti jauks. Regulāri ejam uz diskotēkām un koncertiem, kas notiek Preiļu parka estrādē. Devāmies arī uz Preiļu pilsētas svētkiem. Tas bija liels pasākums ar interesantu svētku programmu. Piedalāmies arī Latvijas — Lietuvas pierobežas zonas ielu basketbola turnīros, kas gandrīz katru nedēļu nogali notiek dažādās pierobežas pilsētās. Viens šī turnīra posms nesen tika organizēts arī Preiļos.

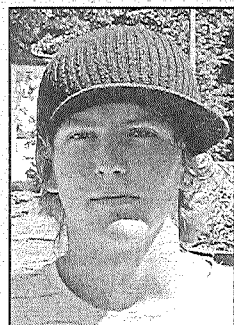
Aivars Pinka,
Aizkalnes pagasta iedzīvotājs:

— Šī vasara man ir ļoti saspringta, jo lauku saimniecībā ir daudz darba. Tāpēc nekādus pasākumus neesmu apmeklējis vai ielānojis. Daudzi no tiem vairāk ir domāti jaunatnei, tāpēc mani tie neinteresē. Ja Preiļos notiktu nopietnāki pasākumi, piemēram, teātra izrādes, tad noteikti aizietu tās noskatīties.

Austris Valdonis,
preiļniecis:

— Tā kā strādāju, man nav brīva laika, lai dotos uz pasākumiem. Pāris reizes esmu bijis Preiļu parka estrādē. Apmeklēju Livānu pilsētas svētkus un biju arī uz Preiļu pilsētas svētkiem. Drīz strādāt braukšu uz Rīgu, līdz ar to brīva laika pasākumiem neatliks.

Aleksandra Višņekova,
dzīvo Preiļos:

— Esmu pensionāre, tāpēc brīva laika man ir daudz, bet finansiālie līdzekļi ir ierobežoti. Labprāt aizietu uz dažādiem pasākumiem, kas notiek Preiļos, bet pietrūkst naudas.

A.Svarinska
Foto: P.Pastars

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS

STEIDZAMI VAJADŽĪGI DARBAM ANGLIJĀ UN ĪRIJĀ

- fabrikas strādnieki,
  - laukstrādnieki,
  - virtuves strādnieki.
- Alga: Ls 1100-1300 mēnesī. Ir citas vakances.
SIA «Regus». Licence nr. 63, nr. 114.
Tālr. Rīgā 7226607,
mob. 22054002.

Dziedniece Gaļina Baisaitova ārstē nervu slimības, galvassāpes, impotenci, anurēzi, osteohondrozi, atrisina ģimenes problēmas, zilē uz kārtīm, kafijas biežumiem, noņem lāstus, nosaka ūdens āderu zonas. Sert. nr. LA001-01-06.
Daugavpils ielā 66, Preiļi. Tālr. 28717345.

SIA «RANKO» licencēta kautuve iepērk liellopus, jaunlopus un aitas. Samaksa tūlītēja, ir piemaksas.
Tālr. 26333669 (Nina),
29161121 (Juris).

SIA «Olins»
lic. nr. 2006-02/32

- iepērk melnos un krāsainos metāllūžņus par visaugstākajam cenām.
- Iepērk akumulatorus.
- Veic iekārtu demontāžu.
- Transportlīdzekļu norakstīšana.
- Transporta pakalpojumi.

Atjaunotas cenas. Adrese: Preiļi, Daugavpils iela 64.
Tālr. 28882903, 29726893.

Piedāvā tērauda jumtu un sienu segumus no ziedru materiāla.
Dakstiņprofils, valcprofils, trapeceveida profils, apaļās un kvadrāta noteksisēmās dažādos krāsu toņos.
Cena, sākot no 4,50 Ls m² (PVN iekļauts).
Tālr. 28627237, 67545906.

Pārdod

Sākums 11. lappusē.

- VW GOLF 3 (1993.g. izl., 1,8 mono, sporta piekabe, signalizācija, 3 durvis, jauna TA, Ls 1000) vai maina. T.25518280;
- VW GOLF 3 (1993.g. izl., GT, 1,8, sporta piekabe, signalizācija, dators, lūka, TA līdz 02.2008., labā stāvoklī). T.25518280;
- VW GOLF 4 (1998.g. izl., 1,6, ideālā stāvoklī, viss elektro, zilā krāsā, no Vācijas). T.28742955;
- VW GOLF VARIANT (1,6 i, kondicionieris, stūres pastiprinātājs, ABS, centrālā atslēga, vasaras un ziemas riepas, lietie diskā, TA, zilganvioletā krāsā, teicamā stāvoklī). T.26313438;
- VW LT - 35 (1999.g. izl., 2,5 TDI, vidējais, augstais, Latvijā no 2. maija, TA līdz 14. maijam). T.26158873;
- VW PASSAT (1989.g. izl., 1,8, 5 pakāpju ĀK, centrālā atslēga, signalizācija, pretaiždzīšanas sistēma, labā stāvoklī). T.26115954;
- VW PASSAT (1994.g. izl., mono, 1,8, tumši zila, centrālā atslēga, 2 Air Bag, TA līdz 2008.). T.28324620;
- VW TRANSPORTER (1,9 D, 1992.g. izl., centrālā atslēga, signalizācija, tonēti stikli, lūka, MP3, piekabes āķis, TA). T.29707180;
- VW TRANSPORTER (1986.g. izl., labā tehn. stāvoklī). T.29446185;
- ŽIGULI 06 (1987.g. izl., labā tehn. stāvoklī, TA līdz 2008. gada maijam, apdrošināta, Ls 400). T.26312311;
- diskus (lietos, četras, ar vasaras riepiem, BMW, 205x55, R16). T.64631017, 26336575;
- diskus (lietos, R15, uz 4 skrūvēm, kopā ar riepiem, 195 - 65, teicamā stāvoklī). T.25518280;
- dīzeļsūkņi (augstspiediena, MERCEDES BANZ, 4 cilindru), RENAULT TANGO aizmugures diskus. T.26812395;
- JAWA 250 (vajadzīgs virzulis, ir rezerves daļas). T.29335239;

InservissCredit

SOCIETE GENERALE GROUP

MĒS SAMAKSĀSIM PAR JŪSU REMONTU!

Akcija!

Jūlijā un augustā
apdares materiāliem,
santehnikai,
logiem un durvīm,
dārza un meža tehnikai
vēl zemāki kredīta %!

Preiļi, Brīvības 2, tālr. 53 81125

InservissCredit

SOCIETE GENERALE GROUP

MĒS NOPIRKSIM JUMS MĒBELES!

Akcija!

Jūlijā un augustā
vēl zemāki kredīta %!

Preiļi, Brīvības 2, tālr. 53 81125

motociklu «VOSHÓD M2». T.28249094;

motociklu IŽ (ar piekabi, sarkanu, 1990.g. izl., braukšanas kārtībā, rezerves daļām). T.4634184 (vakaros);

rezerves daļas (FIAT DUKATO, 1993., 2,5 D; PEUGEOT 405, 1988.g. izl.; VOLVO 244, 1984.g. izl.; VW PASSAT, 1991.g. izl., 1,9 D). T.29478322;

rezerves daļas (FORD MONDEO, 1995.g. izl.; TRANSIT, 1983. - 90.g. izl.; VW TRANSPORTER, 2,4 D, 1983. - 93.g. izl.; TOYOTA HIACE, 1986.g. izl.). T.29478322;

rezerves daļas (FORD SCORPIO, 2,9, 1988.g. izl.; SIERRA, 1988.g. izl.; FORD ESCORT, 1,1, 1992.g. izl.; VW GOLF 1, 1,3, 1981.g. izl.). T.26771528;

rezerves daļas (FORD SCORPIO, durvis, starteri, diskus ar riepiem, 185/70/R14, 175/70/R14). T.29496507.

Darbam, priekam, dzīves
trauksmei
Tava dzīve nenorima.
Tikai kāpēc, kāpēc saule
Pēkšņi tumšos silos grima?
Jēkabiņš ceļu rajona kolektīvs
izsaka visdziļāko līdzjutību
Aleksandra JEGOROVA
piederīdājiem, pāragri no viņa
uz mūžu atvadoties.